Posamezna številka RM 0,15

Karawanken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donašalce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pismeno in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za milimeter stolpec

Štev. 4. Krainburg, 13. januarja 1943. Leto 3.

Nov veliki čin nemških podmornic

Konvoj petrolejskih ladij uničen

13 tankerjev potopljenih, trije drugi torpedirani – 174.000 ton gonilne snovi v Oceanu – Težak udarec za sovražnikovo vojskovanje v Severni Afriki – Nezmanjšana jakost obrambne bitke na jugu vzhodne fronte – 75 bojnih naprav v naskoku zavzetih

Oberkommando der Wehrmacht je dne 10. januarja objavilo:

Obrambna bitka na jugu vzhodne fronte se z nezmanjšano jakostjo nadaljuje. Vsi sovražnikovi napadi so bili zavrnjeni. Pri tem in pri nasprotnih napadih nemških čet smo odstrelili 26 sovražnih oklopnjakov. Odredi pehote in oklopnjakov so ob sodelovanju z močnimi letalskimi silami vrgli nasprotnika iz številnih krajev in na enem mestu uničili en sovražni polk. V Stalingradu je krajevno delovanje udarnih čet. Lovski letalci so brez lastnih zgub sestrelili 12 sovjetskih letal. V srednjem odseku fronte so bojne čete neke pehotne divizije v naskoku zavzele 75 bojnih naprav in uničile njihove močne posadke.

Posadka v Velikijem Lukiju se je včeraj junaško upirala močnim sovražnim napadom.

Ponovni napadi Sovjetov jugovzhodno od Ilmenskega jezera so se po trdovratni borbi zrušili ob izgubi 17 nasprotnikovih oklopnjakov. Ponoči poskušeni izpad neke obkoljene sovražne bojne skupine je bil krvavo odbit.

Na fronti ob Ledenem morju je zračno orožje nadaljevalo z razdejanjem važnih naprav na murmanski železnici.

V zračnih bojih smo sestrelili osem sovražnih letal brez lastnih zgub.

V Severni Afriki zaradi neugodnega vremena ni pomembnih bojnih dejanj. Zračno orožje se je bojevalo proti sovražnikovim šotoriščem in motoriziranim silam.

Britanska letala so v poznih večernih urah napadla zahodno nemško ozemlje. Prebivalstvo je imelo zgube. Pri tem smo sestrelili pet letal, podnevi pa tri letala na obrežju Rokavskega preliva.

Kakor je bilo objavljeno v posebnem poročilu, je imel napad skupine nemških podmornic na konvoj, ki je plul od Trinidada v Gibraltar, popolen uspeh. Močno zavarovana skupina je obstojala izključno iz velikih petrolejskih ladij, ki bi imele zvoziti gonilno snov v Severno Afriko. V trdovratnih bojih so potopile 13 petrolejskih ladij s skupno 124.000 brt, in torpedirale tri druge tankerje. Konvojska skupina je bila popolnoma uničena. Zguba njenega tovora 174.000 ton gonilne snovi zadene posebno težko vojskovanje Angležev in Amerikancev v Severni Afriki.

Zračno orožje v bojih na Vzhodu

V prvih desetih dneh tega leta so Sovjeti zgubili 624 oklopnjakov

Oberkommando der Wehrmacht je dne 11. januarja objavilo:

V severnem Kavkazu, pri Stalingradu in na ozemlju ob Donu smo v hudih bojih krvavo odbili nadaljevane napade številčno močnejših sovjetskih sil pehote in oklopnjakov. Nemško zračno orožje je z močnimi silami poseglo v boje. Čete pehote in oklopnjakov so v nasprotnem napadu uničile sovražne skupine. Vojska in zračno orožje sta uničila ali z zadetki onesposobila za premikanje 136 oklopnih bojnih vozov, od teh 60 samo v stalingrajskem prostoru. Lovska letala so pri le dveh lastnih zgubah sestrelila 20 sovjetskih letal.

Udarne čete so v srednjem odseku fronte razdejala večje število bojnih postojank in pripeljale ujetnike in plen. Boji za Velikije Luki in jugovzhodno od Ilmenskega jezera še trajajo. V času od 1. do 10. januarja so odredi vojske uničili, uplenili ali z zadetki

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Darlanov morilec - polžid in Gaullist

Ime doslej zamolčijo radi kongresa USA

Pariz, 12. januarja. Po poročilih, ki jih ima na razpolago agencija OFI iz Tangerja, sta ime in osebnost Darlanovega morilca znana. Po teh se je poslužila angleška tajna služba dvajsetletnega dijaka, imenoma Bonnier de la Chapelle, kot orodja; njegova mati je židinja.

Kot še zve »Petit Parisien« iz Vichyja, biva družina morilca v Alžirju. Oče, ki je poročil židinjo, je športni poročevalec. Njegov drugi sin je ravnotako kakor napadalec študiral v Alžirju. Vsi trije so bili znani Gaullisti in cela družina je bila večkrat pod policijskim nadzorstvom. V njihovem stanovanju so bile pod francosko vlado izvršene ponovne policijske preiskave.

»Petit Parisien« glede indentificiranja morilca ugotavlja: »Jasno je, da morilec ni deloval iz lastnega nagona, kot tudi ni de Gaulle izdal takega povelja brez pristanka angleških naročilodajalcev. Ker umora v očeh ameriške javnosti ni bilo mogoče ločiti od udeležbe Londona, so ga končno v USA smatrali samo za sramoto, ki so jo jim storili njihovi zavezniki. Ta izjava, tako meni končno list, je potrjena z dejstvom, da je postalo znano ime le radi indiskrecije. Po tej izjavi so tem bolj razumljivi ukrepi, ki jih je pokrenil Giraud za svojo varnost, in pa okolnost, da se protivi, spustiti zaprte Gaulliste na svobodo. Še vedno ni razumljivo, pripominja dopisnik »Petit Parisiena«, iz kakšnih »važnih vojaških razlogov« so dosedaj zamolčavali ime morilca. Po mnenju severnoameriških krogov v Tangerju so ga sklenili zamolčati, da zabranijo usoden učinek, katerega bi lahko imelo objavljenje imena tik pred sestankom severnoameriškega kongresa na javno mnenje Zedinjenih držav.

S tem je pojasnjen nov politični umor, katerega je zakrivila Anglija. Na rafiniran način je Secret Service zopet enkrat dobila morilca tam, kjer se ga najlažje dobi. Politično napet človek, duševno zasidran v židovstvu, je bil orodje. Nič pa ne more zakrivati »pravega krivca« Anglije, ki se nikdar ne ustraši, da si s tajnim zahrbtnim umorom pomaga iz zadrege.

Zimski pekel v Leningradu

Piše Waldemar Reichardt

Skoraj milijon ljudi je baje v teku pretekle zime poginilo v Leningradu. Ta številka pa temelji le na cenitvah in se ne da dokazati.

Spomladi tega leta so evakuirali iz Leningrada večje število profesorjev in znanstvenikov; poslali so jih v kopališča na Kavkazu, kjer se večinoma še danes nahajajo v področju nemških čet. Pretresljivo je in hkrati poučno poslušati poročila očividcev in prič, ki so slišali na lastna ušesa in so na lastnem telesu doživeli bedo one zime v Leningradu.

V zadnjih letih pred vojno so bile oskrbovalne prilike v Leningradu na splošno zadovoljive, ker so z živili in potrebščinami vsakdanjega življenja dali prednost glavnim mestom v Sovjetski uniji. Tudi v začetku vojne je bilo še zadosti živil na trgu; tako se je v prodajalni »Gastronoma« lahko kupilo sirovo maslo po 50 rubljev, riž po 14 rubljev, rdeč kaviar po 40 in črni po 100 rubljev ter prava kava po 45 rubljev za 1 kilogram. To so bile cene v prosti trgovini. Stalne cene, po katerih je bilo preskrbovano prebivalstvo na podlagi nakaznic za živila, so bile znatno nižje; 1 kg sladkorja je stal 5 rubljev, 1 kg sirovega masla 25 rubljev in 1 kg mesa pet rubljev. Te same na sebi »normalne« prilike pa so se iznenada spremenile, ko so se nemške čete vedno bolj in bolj približevale področju mesta. Pričakujoč nemške napade, so sovjetski uradi začeli v paničnem strahu spravljati zaloge živil iz mesta, tako da je — vmes je bil še besnel požar v takozvanih »Badajevskih skladiščih« — vidno skopnela zaloga z živili. Beg prebivalstva iz mesta, ki se je hkrati začel — pred vsem so to bili svojci komunistov, židje in drugi »premožni« ljudje — je povzročil nadaljnje pojemanje zalog, ker so za potovanje požeruško nakupovali znatne količine živil. Odtle se je prodaja živil vršila le še na nakaznice, na trgu je bilo vse prazno, začela se je splošna menjalna trgovina in tihotapstvo z živili.

Cene vtihotapljenega blaga so tekom zime ogromno narasle. Tako je stal v februarju in marcu 1942. leta 1 kg kruha 300 rubljev, pšena 500 rubljev, riža 700 rubljev, sirovega masla 1500 rubljev, mesa 400 rubljev, sladkorja 1200 rubljev, in 1 liter rastlinskega olja 500 do 600 rubljev, čo-

Zadeti v življenjski živec

F. H. General Eisenhowe se ne more pritoževati, da bi mu nemške podmornice posebno olajšale izpolnjevanje njegovih dolžnosti v Severni Afriki. Klic severnoameriških čet po novih pošiljkah postaja vedno močnejši. Slabe železniške zveze v Sev. Afriki povzročajo dalekosežno uporabo mttorja, da spravijo k sprednji četi potrebno municijo, oskrbo in vse drugo, česar je treba bojujoči četi. Moralo je biti že naravnost obupno stanje, da so se odločili sestaviti konvoj, obstoječ izključno iz petrolejskih ladij, torej iz edinic, ki so najdragocenejše izmed vseh prekomorskih novih pošiljk. Doslej je bilo v navadi, da so take specialne ladje spravili med kakšen drug konvoj in imeli tako večjo varnost ter večjo garancijo za to, da bo dragocen tovor tudi v resnici dospel v namembno pristanišče. Če so, kakor je iz gornjega poročila razvidno, potopili 124.000 brt ladijskega prostora, je to 174.000 ton gonilne snovi, s katerimi bi bili lahko skozi 44 dni izvrševali ofenzivo s 500 štirimotornimi bojnimi letali. Te ogromne količine bencina in olja, ki so ga hoteli uporabiti proti nemškim in italijanskim vojakom v Afriki, vojnim vozilom niso več na razpolago. Protipodmorniška komisija, ki jo je Churchill ustanovil pred nekaj meseci, tudi ni mogla preprečiti potopitve tega konvoja, in posadke, ki so utonile s petrolejskimi ladjami, ne bodo mogle več prepeljati nobenih petrolejskih ladij preko Atlantika.

Uvidevni politiki in vojaški krogi naših nasprotnikov so že često označili podmorniško nevarnost za najresnejšo nevarnost za Britance in Amerikance v obče. Dejanja dokazujejo, da niti komisije niti dobro preudarjeni vojaški ukrepi ne morejo ovreti napadalnega duha naših podmorniških posadk. Iz velikega števila potopitev pa se da sklepati tudi na število podmornic samih. Te oprezujejo na daljnjem Atlantiku, v Severnem morju, v Karibskem morju in vsepovsod, kjer koli se sploh prikažejo sovražna trgovska vozila. Posamezno in v rojih planejo na svoje žrtve. V tem tiči vojna odločitev za britansko-amerikanske sovražnike. Bahaško prikazano bojišče v Severni Afriki je le pripravno, da dá našim podmornicam več priložnosti, prerezati življenjski živec Velike Britanije in Zedinjenih držav.

Visoke krvave zgube boljševikov

Obkoljena skupina sil ugonobljena

Oberkommando der Wehrmacht je dne 9. januarja objavilo:

Med Kavkazom in Donom, pri Stalingradu in na donskem ozemlju trajajo hudi boji. Srdito napadajoče Sovjete smo povsod odbili. Nemške čete, ki so na mnogih mestih takoj nastopile k nasprotnemu napadu, so prizadele nasprotniku visoke krvave zgube in uničile številen vojni material. Neka obkoljena sovražna skupina sil je bila ugonobljena. 18 oklopnjakov smo uničili. Sila bojnih letal in letal za boj iz bližine so z uspehom posegle v obrambne boje in razgnale sovražne konjiške in motorizirane kolone ter nared stoječe oddelke.

Z lastnim močnim podvzetjem udarnih čet smo severozapadno od Livnija razvili sovražni položaj v znatni širini. Oporišče Velikije Luki se je držalo žilavo proti silnim sovražnikovim napadom. Z brezobzirno porabo ljudi in veliko potrato materiala so Sovjeti nadaljevali svoje napade jugovzhodno od Ilmenskega jezera. Ko smo mu bili odstrelili 21 oklopnih bojnih vozov, je nasprotnik obležal pod uničujočim topniškim ognjem.

Bombardiranje mesta in pristanišča Murmansk se načrtno nadaljuje; pri tem so nastali obsežni požari, in neka trgovska ladja je bila težko poškodovana.

Iz celokupnega afrikanskega bojišča so včeraj javili le neznatno bojno delovanje. V Libiji so odredi nemških in italijanskih letal za boj iz bližine uničili številne

(Nadaljevanje na 3. strani.)

Roosevelt 1937: „Amerikanski narod je prenevtralen“

Neizpodbiten dokaz krivde

Doslej neznan tajinstven dokument dokazuje Rooseveltovo hujskanje na vojno

Berlin, 12. januarja. Nov dokaz za Rooseveltovo vojno krivdo in njegovo hujskanje podaja tajna brzojavka, katero je poslal v Pariz takratni francoski veleposlanik v Washingtonu o nekem razgovoru z ameriškim predsednikom. Dokazuje, da je Roosevelt že davno pred izbruhom vojne hujskal in, kot sedaj vemo, vzpodbujal s številnimi obljubami nam sovražne vlade na vojno.

Francoski odpravnik poslov v Washingtonu je poročal v tajnem brzojavu številka 1137-43 z dne 7. novembra 1937. francoski vladi o svojem razgovoru z Rooseveltom med drugim sledeče:

»Predsednik je prešel nato na splošni mednarodni položaj in govoril o nevarnostih, ki se skrivajo v njem, in je nadaljeval: Leta 1920. so Zedinjene države odklonile, da pristopijo k društvu narodov, ker so bile prepričane, da bi bile v nevarnosti, da bi bile zapletene v vojno radi sklepov, ki bi bili storjeni v Ženevi in ne v Washingtonu. Posledica je bila, da je javno mnenje v Ameriki zahtevalo sedemnajst let z vso odločnostjo izolacijo. To prepričanje se je pokazalo potem tudi v tem, da je kongres sklenil Vam znane ukrepe. Ali pa je gotovo, da lahko da politika nevtralnosti za vsako ceno ameriškemu narodu varnost, ki jo zahteva?

Nikakor ne, kajti prinaša nevarnost in lahko vede do nevarnih situacij, da celo do vojne. Pred mesecem dni je prišlo zraven še nekaj novega, namreč moj govor v Chikagu. Smatral sem za potrebno, da naslovim na svojo državo poziv in poučim javno mnenje. To je namen mojih izvajanj.«

Poročilo francoskega odpravnika poslov potem nadaljuje: »Dogodki zadnjih mesecev so v ostalem še pojačali njegovo nevoljo proti diktaturam. Brez dvoma ne soglaša večina države z njegovimi osebnimi mnenji o zunanji politiki, kakor izhaja iz časopisja in najrazličnejših manifestacij in razpoloženja kongresa.«

To so dejstva, ki jih ne smemo pustiti iz oči. Toda predsednik uživa še vedno precejšen ugled, kot dokazuje njegovo potovanje, ki ga je napravil nedavno na Zahod.

Zdi se, da se je odločil, da kolikor mogoče izgradi svojo politiko mednarodnega sodelovanja in drži javno mnenje v napetosti. Za nas more moralna podpora, ki nam jo izkazuje Roosevelt, pomenit samo ohrabritev ob času, ko nam njegova država izkazuje toliko interesa in prijateljstva, kot tega od leta 1919. nismo več doživeli in ko je z ozirom na mednarodni položaj želeti, da se ohrani in nadalje pojača to zadržanje.«

Ravno to sistematično pripravljanje požara pa dokazuje voljo Reicha do miru, kateri naj bi baje po Rooseveltovi knjigi hotel samo vojno. Kajti Roosevelt ga je smatral za potrebno, da obrezuspeši vsakteri uspeh Führerjevih mirovnih korakov v Evropi. Kajti če bi nameraval Reich vojno, potem ne bi bilo treba Rooseveltu naščuvati Francoze, Poljake, balkanske narode in ne nazadnje svoj narod, temveč bi bil lahko mirno vtaknil roke v žep in počakal razvoja dogodkov. Vedel pa je, da bi vojne, katere si je želel, ne bilo, če bi bili prepustili iniciativo za to Nemcem, Italijanom in Japoncem, in je moral zato poslati po svetu svoje sle z vojnopožarnimi baklami. Zato je moral, kakor izhaja z vso jasnostjo iz tega brzojava, zlomiti z vsemi sredstvi voljo lastnega naroda do nevtralnosti, da izvede ono voljo, ki jo ima židovstvo. Kako — to stoji tudi v tem brzojavu: »Ali pa je gotovo, da politika nevtralnosti lahko da ameriškemu narodu varnost, ki jo zahteva?« Na to govorniško vprašanje se je nanizalo vse lažno poslopje napadalnih namer osovinskih sil proti ameriški celini, ona blazna agitacija, katero je več kot enkrat zavrnil Führer sam z žgočim zasmehom, ki pa je le v petletnem bobnečem ognju židovskega agitacijskega stroja končno našla svoje neumneže.

Kot rečeno: Tega tajnega brzojava št. 1137-43 z dne 7. novembra 1937 bi ne bilo več treba, da se vso debato o Rooseveltovi beli knjigi pribije kot uničujoč poraz severnoameriškega predsednika. Znači pa neko vrsto smrtnega udarca za ta kratkodoben rešilni poskus slabe vesti — glavnega vojnega krivca, ki že sedaj po malem začenja čutiti, kaj mu še misli pokloniti prokletstvo njegovih dejanj.

Uspešni boji na vzhodni fronti

47 oklopnjakov in 32 letal uničenih – Podmornica potopila lovca na podmornice

Oberkommando der Wehrmacht je dne 8. januarja objavilo:

V prostoru srednjega Kavkaza, ob Donu in severozapadno od Stalingrada so stale nemške čete tudi včeraj v težkem, toda uspešnem obrambnem boju z močnimi silami sovjetske pehote in oklopnjakov. V nasprotnem napadu je bil sovražnik vržen iz raznih mest nazaj in je utrpel visoke zgube. Uničili smo mu 32 oklopnjakov.

Jugovzhodno od Ilmenskega jezera je sovražnik s pomočjo številnih oklopnjakov zopet brez uspeha napadal in pri tem zgubil 15 oklopnih bojnih voz. Lovski letalci so v silnih zračnih bojih nad srednjo in severno fronto brez lastnih zgub sestrelili 32 sovjetskih letal. Nadaljevali smo boj proti prometu z novimi pošiljkami na jezeru Ladoga; ponoči je bilo napadeno obmestje in pristaniško ozemlje v Murmansku.

V Severni Afriki je krajevno bojno delovanje. Sovražnik je imel pri presenetljivih napadih brzih nemških bojnih letal v Libiji občutne zgube avtomobilov in orodja in v zračnem boju zgubil tri letala.

V pristanišču Bône sta bili poškodovani dve sovražni stražni ladji. Bombni zadetki so povzročili obsežna razdejanja na nekem sovražnem oporišču v južni Tuneziji. Nemški bojni letalci so pred Bougijem ponoči iz nekega konvoja potopili dve trgovski ladji s skupno 16.000 brt. Pet trgovskih ladij je bilo težko poškodovanih. Razven tega je neka podmornica vzhodno od Alžirja potopila nekega sovražnega lovca na podmornice. Ista podmornica je pozneje torpedirala neko večjo tovorno ladjo.

V zgodnjih jutranjih urah današnjega dne so britanska letala podvzela motilne polete nad zapadno nemško ozemlje. Prebivalstvo je imelo zgube. Nastala je majhna škoda na poslopjih.

Zimski pekel v Leningradu

(Nadaljevanje s 1. strani.)

kolada 150 rubljev za tablico, en kg kakaa 1000 rubljev; za en liter mleka se je moralo dati en meter satina. Za novi ženski plašč karakul, čegar tržna cena je znašala 10.000 rubljev, so dali kmetje iz okolice kvečjemu 80 do 100 kg krompirja. Za ženske klobučevinaste čevlje se je dobilo 8 kg krompirja. Za take cene se je vse lahko dobilo.

Kot prodajalci v tihotapstvu so nastopile tudi vojaške osebe, zlasti častniki, ki so razpolagali z bogato dodelitvijo živil. Tako so prihajali v Leningrad vojni letalci s svojimi stroji od zunaj pod pretvezo, da so dodeljeni, v resnici pa so prinesli le živila seboj, ki so jih potem zamenjali za tkanine in dragocenosti. Za eno zlato uro, sukno za moško obleko in ženski prstan z diamanti je »dobavil« na pr. en letalec (kapetan »Iljuša« iz armade generala »Fedjuminskija«) 16 kg moke, 16 kg pšena, 2 kg gnjati, 2 kg rib, en kg sirovega masla, en kg sladkorja, 200 gramov čaja in eno steklenico »vodke« (žganja)!

Razmere v preskrbi z živili so postajale vedno bolj nevzdržne in groteskne. Uslužbenci pekarn so skrili kruh in ga prodajali po 300 rubljev za kg. Prebivalstvo je v velikih masah pilo kuhano vodo kot čajni nadomestek. Iz mizarskega kleja, ki so ga prodajali po 30 rubljev za ploščo, so kuhali »žolco«. Ko se je začela vojna, so ustanovili v vseh obratih in tovarnah kantine, v katerih so delavci proti oddaji odrezka živilskih nakaznic za 25 gramov pšena in 10 gramov sirovega masla dobili juho iz ohrovtega listja in proseno kašo.

Ker se je zdravstveno stanje prebivalstva vedno bolj poslabšalo, so večji industrijski obrati ustanovili za sotrudnike na odgovornih mestih posebne postaje, na katerih so za dva tedna osebno oskrbovali pripeljane sestradane ljudi. Na teh postajah, h katerim je pa bilo pripuščeno le izredno majhno število, so dajali na dan: 50 gramov surovega masla, 50 gramov sladkorja, kaše, dve jedi, od teh eno meseno. Take postaje so ustanovili tudi za zdravnike, umetnike in pisatelje; v hotelu »Astoria« je bila postaja za učenjake.

Preskrbovalne prilike ostalega prebivalstva so se pa vedno bolj razvijale v katastrofo. Gladujoči ljudje so za slepe cene prodajali svoje reči. Ker ni bilo goriva, so skurili pohištva, plotove, da cele lesene hiše. Razbojništvo in tatvina sta se ogromno razširila. Vršil se je tudi splošen zakol mačk in psov, za njih meso so se začele ustanavljati stalne cene. Ob plotovih so se našli posamezni lepaki na primer sledeče vsebine: »Pes velike pasme se izroči v dobre roke«. Spričo tega, da velikega psa ni bilo mogoče prehranjevati, je bil smisel objave prozoren. Ker je umrljivost rapidno naraščala in ker je bilo nekatere dni do 30.000 smrtnih primerov, kmalu ni bilo več mogoče, da bi trupla v redu pokopali. Ponajveč so trupla prepeljali na otroških saneh na pristojno pokopališče. Tukaj so s trudom izkopali trdo zamrznjeno zemljo. Kdor pa je bil preslab za to, je spravil mrliča kar pod streho ali v klet svoje hiše. Opremili so tudi provizorične mrtvašnice, v katerih so trupla zlagali drugo na drugo.

Splošno je bilo v navadi, obdržati mrliča v lastnem stanovanju do konca meseca, da so lahko obdržali njegove življenjske nakaznice kot dodatek preskrbe.

Največ jih je umrlo za lakoto ali pa obolenjem. Možje so pretežno umirali, ker so bili zastradani, zdravniki so to razlagali s tem, da imajo žene več rezerv organične masti. Tekom zime se je zaradi pomanjkanja vitaminov začel skorbut. Spomladanske epidemije so obstajale iz legarja v raznih variacijah, zlasti iz legarja za lakoto. Te epidemije je zlasti povzročala in razširjala okolnost, da v februarju in marcu 1942. neštevilnih mrličev niti niso več spravljali v provizorične mrtvašnice, ampak jih kar puščali na dvoriščih in cestah. Najslabše posledice je imelo kolosalno naraščanje mrčesa, zlasti uši.

Zimski pekel 1941/42. leži še vedno kot mora nad mestom, ki je mrtvo in ki vendar še živi, potrpežljivo pričakujoč svoje usode. Leningrad je imel 1939. leta 3,2 milijonov prebivalcev, število, ki se je začetkom leta baje še povečalo na 4,5 milijonov, ker so pribežali begunci. Po izvršeni evakuaciji in po mnoštvenem umiranju pretekle zime ima mesto baje danes le še 1,25 milijonov prebivalcev (brez vojaštva). Tudi to število je le cenitev, ki se ne da dokazati. Ljudem pa, ki so zapopadeni v tem številu, je zapisana njihova usoda in je ni treba dokazovati, pa najsi se sovjetski mogotci še tako trudijo, da bi vzdrževali njihovo bojno silo z vsemi sredstvi agitacije.

Spletke v Alžirju

Britanski očitki Giraudu in Boissonu – Bergeret londonski novi tajinstveni tip

Vichy, 12. januarja. Angleški izpadi proti Giraudu se poostrujejo. Giraudu sedaj že odrekajo, da bi bil pripraven za »centralno vlado«, ki jo je predlagal de Gaulle, kajti taka vlada mora seveda biti izgrajena na bazi tretje republike. O Giraudu pa je znano, da je bil v opoziciji proti tretji republiki. Vsekakor vedo, da je imel zelo ozke stike do neke radikalne tajne zveze, takozvanih »Cagoulardov«. Takile očitki so kajpada bolj namenjeni na naslov Washingtona. Angleži poskušajo čisto resno vzbuditi »demokratsko vest« Amerikancev. Že se sliši od strani Gaullistov očitek, da je Giraud »fašist«; tak očitek so, kakor znano, Angleži dvignili tudi proti Darlanu, vendar pa so takrat v Washingtonu bili gluhi zato. V splošnem se vrši boj za Francosko Afriko med Londonom in Washingtonom bolj podtalno in je prešel v **neme spletke, ki bodo najbrž zopet bolj** vidno akcentuirane takrat, ko se vrne Giraud v Alžir iz Dakarja, kamor se je podal po izročitvi mesta Zedinjenim državam. V Alžirju se namreč navidezno marsikaj plete.

Domnevajo, da so odnosi med Mac Millanom in Bergeretom prav dobri. Bergeret baje ni »dokrinaren« kar menda očitajo Giraudu. General Bergeret, Giraudov namestnik, tudi ni vpisan na listi smrtnih kandidatov, ki jo je objavila radiooddajna postaja Brazzaville, kar vzbuja pozornost. Tudi to opažajo, da angleška polemika molče preide preko Bergeretove preteklosti, čeprav je ta še spomladi preteklega leta bil skupaj z Darlanom minister v Vichyju. Bergereta smatrajo v Londonu očitno za poskusno zvezno točko, ker so se izjalovili vsi de Gaullovi poskusi pri Giraudu.

Zračno orožje v bojih na Vzhodu

(Nadaljevanje s 1. strani.)

onesposobili za premikanje 624 sovjetskih oklopnjakov.

Pri nadaljevanju zračnih napadov na murmansko železnico so Sovjeti zgubili številen material, ki so ga prevažali. Brza bojna letala so v pristanišču Murmansku potopila neko trgovsko ladjo s 4000 brt težko poškodovala neko tovorno ladjo.

V Severni Afriki krajevno bojno delovanje. Nemško in italijansko zračno orožje se je bojevalo proti sovražnim oporiščem, položajem in pohodom. Nemški lovci so sestrelili šest letal.

Kako je Anglija sestradala Egipet

Rim, 12. januarja. Značilno priznanje egiptovske vlade glede lakote, ki so jo povzročili ukrepi britanskih vojaških oblasti v Egiptu, se nahaja v govoru egiptovskega ministra z apreskrbo Ahmada Hamze, ki ga je imel egiptovskemu narodu po radiu v Kairu. Ahmad Hamze je dobesedno iz[illegible] in veliko drugih egiptovskih mest čakajo dan za dnem plašno na oskrbo. Veliko prebivalcev mora zvečer lačnih k počitku upajoč, da se jim bo drugo jutro vendar **posrečilo dobiti košček kruha«.**

ZRCALO ČASA

Führer je v svojem Hauptquartierju sprejel bolgarskega vojnega ministra Richoffa, ki se mudi v Nemčiji na daljšem ogiednem potovanju.

Na harrarskem ozemlju v Etiopiji se po poročilu iz Kaira številni Abesinci niso pokoravali mobilizacijskim poveljem britanskih vojnih oblasti. Zaradi sabotaže mobilizacijskih povelj so zaprli več vodečih Abisincev na tem ozemlju.

Angleški otok Mauritius, ki se nahaja kakih 700 kilometrov vzhodno od Madagaskarja, je postal v zadnjem času pravo pribežališče židovstva. Gre v glavnem za tiste žide, ki so se hoteli nezakonito vseliti v Palestino in so bili tamkaj odklonjeni. Na otoku Mauritius se nahaja že kakih 2000 židov.

Male gospodarske novice

Po vesteh južnoameriških listov postaja stiska s sladkorjem v ameriških državah vedno večja. Sladkorja pa nimajo samo tisti, ki si ga ne morejo nabaviti za visoke cene, dočim ga tihotapci prodajajo na debelo. Tatvine sladkorja v skladiščih in trgovinah so na dnevnem redu.

Angleška proizvodnja premoga zaznamuje radi pomanjkanja delavcev izpad 4,670.000 ton premoga, kot poroča »Mining Association«. Poročilo pravi, da se je vkljub večjim naporom v z 31. oktobrom zaključenem poslovnem letu pridelalo manj premoga kot leta 1941.

Stroški za gradnjo ladij so se povečali v Angliji od izbruha vojne za okoli 100 odstotkov, tako poroča »Times«. Časopis navaja kot primer, da je 10.000 tonski parnik pred vojno stal okoli 100.000 funt šterlingov, koncem 1940. so znašali stroški že 150.000 funt šterlingov in koncem leta 1941. so znašali 185.000 funt šterlingov. Sedaj stane tak parnik okoli 200.000 funt šterlingov.

Zopet je bilo vsem pričakovalcem denarja za gradnjo stavb, v celem 152 hranilcem za gradbe, dodeljenih 2, 248. 000 RM. Leta 1942. je bilo s tem dodeljenih 594 pogodb z 8½ milijoni RM. S tem je na razpolago okoli 25 milijonov Reichsmark od početka vojne, dodeljenih Wüstenrot-vsot za gradbo stavb v miru. S številnimi novimi sklepi in povečano zaporo v vojni bo ta znesek še močno narasel.

Verlag und Druck: NS.-Gauverlag und Druckerei Kärnten GmbH., Klagenfurt. — Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. — Hauptschriftleiter: Friedrich Horstmann. - Zurzeit ist Anzeigenliste Nr.1 gültig.

Dva moža - peldesetletnika

K rojstnemu dnevu Hermanna Göringa in Alfreda Rosenberga

Zahvalnim dožetkom minulega leta je dal pravo obeležje veliki govor, s katerim se je Hermann Göring obrnil zlasti do nemškega kmečkega ljudstva in mu izrekel zahvalo celokupnega nemškega naroda. Na stotine naših somišljenikov je bilo v berlinski športni palači prisotnih takrat, ko je Reichsmarschall izročil dvema možema iz naše srede visoko odlikovanje: Ritterkreuz zum Kriegsverdienstkreuz (viteški križ k vojnemu zaslužnemu križu), ki jima ga je bil podelil Führer, in milijoni so se doma ob svojih zvočnikih udeležili te velike manifestacije. Pa tega govora niti ni bilo treba, da bi se vzbudila ljubezen in spoštovanje kmečkega ljudstva do tega mnogostran-

skega moža in Führerjevega prvega paladina. Saj se imamo ravno Hermannu Göringu zahvaliti za neskončno veliko reči. V mnogih svojih govorih nam je dal pobudo in se nam zahvalil, dovolil nam je veliko olajšav in pomoči in nepozabne so ostale besede, ki nam jih je govoril pred več leti: »Vi kmetje imate svete obveznosti napram nemški zemlji, ker je na njej nastala zgodovina in iz nje nemški narod ter nemški Reich. Napram tej nemški zemlji imate svete obveznosti zaradi tega, ker so za njo nešteti dali svoje življenje in so nešteti zopet pripravljeni, da ga dajo. Ta zemlja je najsvetejša nemška dobrina, za njo jamčite vi in boste nekoč dali odgovor pred Bogom. Iz te zemlje naj se vrši preporod nemškega naroda. Iz te zemlje naj vznikne sklep, da razbijemo okove tam, kjer so nam jih naložili!«

Na tega moža, ki zna tako v srce segajoče govoriti, se spomni nemško kmečko ljudstvo ob njegovem prazniku s posebno prisrčnimi čestitkami, če tudi — ali morda ravno zato, ker danes niso prilike, da bi ga počastili z velikimi slavnostmi, za katere bi on v svojih mnogih in odgovornih službah danes tudi ne imel nobenega časa. Saj Hermann Göring ni samo stvaritelj in vrhovni poveljnik nemškega zračnega orožja in torej vojskovodja, ki združuje v sebi vojaški in politični čin. On z edinstveno delovno silo in jasnimi cilji ne deluje samo skoraj na vseh področjih države, gospodarstva in vsega javnega življenja, na katerih se je vedno znova z odličnim učinkom udejstvilo njegovo veselje do dejanja in odgovornosti. Zlasti pa je povezan z nami kot Führerjev poverjenik za štiriletko in posebej kot Reichsjägermeister in Reichsforstmeister. Če gledamo predvsem na ta dva zadnje imenovana urada z velikanskimi deli, ki jih je na industrijskem polju ustvaril tako rekoč iz ničesar, nam mora biti njegova osebnost naravnost zgled za to, da je danes premagano prejšnje usodno pojmovanje, kakor da bi bila narava in tehnika, povezanost z zemljo in moderno življenje nerazdružljiva nasprotstva. Göring je mož, o katerem lahko trdimo v najvišjem pomenu besede, da si je ohranil svoje jasno kmečko mišljenje. Njemu pomeni vse, da služi Nemčiji, kakor je to posebno lepo izrazil v svojih besedah: »Ne priznavam, da bi bili sveti kakoršni koli gospodarski zakoni. Odločilno je- kar je rekel Führer, da mora gospodarstvo vedno služiti narodu in kapital gospodarstvu.«

*

Dne 12. januarja 1943. leta je obhajal Reichsminister za zasedena vzhodna ozemlja Reichsleiter Alfred Rosenberg 50-letnico svojega rojstva. Le redkokdaj je potekala kakšna življenjska pot tako dosledno in zvesto notranjemu zakonu kot ona tega moža, ki ga je Führer kot enega izmed svojih najstarejših sotrudnikov pozval, da z delom praktične obnove na ozemlju Vzhoda odstrani grozno udejstvovanje boljševiškega strahovalnega sistema, zoper katerega je bil vseh 25 let naperjen njegov neumorni in neizprosni boj z ostronabrušenim orožjem duha.

Ko je bil 25 let star, je Alfred Rosenberg v svoji baltski domovini kot mlad inženir-arhitekt spoznal strašno besnenje kulturo uničujočega boljševizma. Iz teh globokih notranjih doživetij, si je v njem, ki je vedno skušal dognati vzroke zunanjih dogodkov, utrlo pot jasno spoznanje, da so plemensko povzročene zveze med zlonosnim

naukom žida Marksa in med boljševizmom, ki tudi hlepi po razdejanju. Če danes ve ves nemški narod in vrhu tega tudi vsa Evropa, da so židovstvo, boljševizem in plutokracija v bistvu le različne oblike izražanja istega židovskega duha in njegovega materialističnega svetovnega naziranja, je to v zelo znatni meri delo in zasluga Alfreda Rosenberga.

Poleti 1919. leta, ko so grozote sovjetske republike židov Eisnerja in tovarišev v Münchnu dale nov nazoren material o razkrajajočem delovanju mednarodnega židovstva, je v Münchnu spoznal Adolfa Hitlerja, in to srečanje je bilo odločilno za vse njegovo daljnje življenje. Alfred Rosenberg je postal prosvetni politik novega pokreta, in on je postal reditelj in sistematik nacionalsocialističnega idejnega blaga. Prvo strankino uradno delo »Wesen, Grundsätze und Ziele der NSDAP« (Bistvo, načela in cilji NSDAP) nosi njegovo ime. Kot glavni urednik lista »Völkischer Beobachter«, čegar izdajatelj je danes, spremlja boj nacionalsocializma od prvih začetkov do zmage z vedno enako neizprosno strastjo političnega borca. Vedno ga je pa tudi dičilo jasno in pretežno vedenje moža, ki pregleda svetovnonazorno ozadje begajočih političnih dnevnih dogodkov in ki veruje v zmago boljšega svetovnega nazora in ideje. Veličina njegovega bitja in dela je ravno v tem, da ni le močnejši politični borec in propagandist, ampak da je tudi kot mislec in glasnik resnično nemškega in vse plemensko tuje odklanjajočega svetovnega nazora privedel nemški narod zopet nazaj k duševnim virom njegovega pravega značaja. S knjigo »Der Mythos des 20. Jahrhunderts« (Mit 20. stoletja), ki se danes nahaja že v milijonski nakladi v rokah nemškega človeka v mestih in po deželi, je podaril nemškemu narodu osnove boljšega svetovnega naziranja in vero v zmago boljše ideje nemške veličine in usode.

Zimsko oblačilo vzhodne fronte

Pri 46 stopinjah mraza in viharju 20 metrov na sekundo preizkušeno

Berlin, 12. januarja. Z napravo zimskega oblačila za vojake na vzhodni fronti je domovina izvršila novo vojnovažno dela, pri katerem imajo v enaki meri največji delež nemške tekstilne in oblačilne industrije radi največje pridnosti in tehničnega največjega dela in celokupen nemški narod radi odpovedi na marsikatere potrebne nabavke. Najmodernejše strojne naprave in rokodelska izvežbanost neštevilnih žen in deklet so v najhitrejšem in najskrbnejšem delu pomagale napraviti to specialno opremo proti mrazu in snežnim viharjem. Konstrukterji so si izmislili stroje, ki na tucate uniform naenkrat prirežejo, in radi smiselno razdeljenega dela na tekočem traku je zapustilo dnevno na tisoče komadov delavnice. Kot zunanji vzorec za obliko je služila severnjaška obleka smučarjev, ki je pri nas poznana pod imenom »Anorak«. Njen kroj omogoča vojakom v boju potrebno gibljivost v vsakem bojnem položaju, posebno pri smuškem teku, in je popolnoma nepropustna za veter in vodo. Posebna prednost je možnost obojestranskega nošenja, enkrat kot navadne poljske uniforme v sivem in hitro obrnjena kot prikrivalna obleka v belem. S tem odpade potreba snežnih srajc in prikrivalnih prevlek. Preizkusili so jo v shrambah, kjer je bilo do 46 stopinj mraza. Poleg tega je bila preizkušena gostota proti vetru v vetrovnem kanalu za letala, pri čemur so umetno proizvajali veter, ki je imel 20 metrov hitrosti na sekundo. S tem poskusom pa se niso zadovoljili, vojno uporabnost so preizkusili tudi že marca 1942. pri nekaterih četah v vzhodni Kareliji (Finska), torej na najmrzlejših delih fronte. Ta temeljita priprava je omogočila, potem ko so 29. aprila 1942. vzorec predložili Führerju, da se je že lahko maja začela proizvodnja.

Pri tem zimskem oblačilu ne manjka ničesar. Vsaka uniforma ima kapuco, ki ščiti tilnik in vrat. Glavo samo ščiti glavni ščitnik, nos in lica pa maska in čepica, na katero se posadi jeklena čelada, ki je sama tudi oblečena s kapuco iz blaga, ki pri zadrgnenju pusti odprt samo majhen del obraza. Vljub temu pa ni nosilec oviran niti pri gledanju in streljanju. Zelo posrečen kroj s popolno prilagoditvijo ščitnikov proti vetru onemogoča, da bi prepuščal mraz ali veter skozi zimsko oblačilo, ki je sešito iz treh plasti tkanine. Impregnirana zunanja tkanina je ločena z volneno podvleko, ki posebno dobro drži toploto.

To vrhnje oblačilo dopolnjujejo še rokavice in posebno dobro posrečeni snežni škornji, katerih dvojne golenice se lahko napolnijo s časopisnim papirjem ali slamo, ki drži toploto. Da so vsi deli brezpogojno nepremočljivi, je samo ob sebi razumljivo. Najhujše preizkušnje v državnem zavodu za preizkušanje materiala v Berlinu so to dokazale. Pod to ščitno obleko se nosijo spodnje hlače in telesna jopica, ki sta podobna šivani odeji, kot jih nosijo na vsem vzhodu. Za njihovo izdelavo je bila preosnovana vsa industrija šivanih odej. Zašita volna izhaja iz državne zbirke starega blaga. To posebno spodnje oblačilo se nosi pod za dve številki večjo uniformo, toda nad telesnim perilom.

Če bi mislili, da bo postal vojak pri naštevanju teh številnih oblačilnih kosov radi tega brez vsake oblike in neroden, bi bilo morda to na zunanje slučaj pri majhnih možeh; kroj sicer nekaj zgubi, toda ohrani se popolna gibljivost in zmožnost za boj, kar je daleko najvažnejše pri bojih na Vzhodu. Skupno s pripravljenimi zimskimi postojankami bo to od vojakov navdušeno pozdravljeno posebno oblačilo doprineslo svoj delež, da bodo lahko premagali najhujše in najmrzlejše zimske viharje zdravi in zmagoviti.

Edgar Bissinger.

Nacionalna Kitajska v vojni z Anglijo in USA

Japonska je odstranila eksteritorialne pravice na Kitajskem

Klagenfurt, 12. januarja. Vlada Nacionalne Kitajske je v soboto napovedala vojno Angliji in USA. Nacionalna Kitajska je s tem pomembnim korakom izrazila svoje trdno prepričanje, da je zmaga sil trojnega pakta gotova in da bo Kitajska našla srečno bodočnost v sferi vzhodnoazijske blaginje. Japonska vlada je hkrati sporočila, da se odreče vsem eksteritorialnim pravicam na Kitajskem. Japonska vlada je objavila izjavo, v kateri pravi med drugim:

Japonska se je ob tej priliki, ker pričakuje, da se bodo kitajsko-japonski odnosi epohalno razvijali v soglasju z duhom sodelovanja med obema dvema državama in ker želi hitro dovršitev obnove nove Kitajske, ki temelji na neodvisnosti in ojačenju politične moči nacionalne vlade, odločila, da ne le vrne vse izključno japonske koncesije v kitajski republiki, da ne le vrne Kitajski mednarodno naselbino v Šanghaju, mednarodno naselbino v Amoyu in poslaniške četrti v Pekingu kakor tudi odobri, da se razveljavijo vse eksteritorialne pravice, ampak tudi, da pokrene vse ugodnosti na raznih poljih, ki utegnejo čim najbolj učinkovito in uspešno pomagati pri obnovi nove Kitajske.

*

Iz vrst na Japonskem in v južnih ozemljih živečih Kitajcev se je javilo že veliko število prostovoljcev za nacionalno armado Nankinga, za katere posluje prekomorska organizacija Kitajcev kot nabiralnica.

Japonski narod sprejema s spoštovanjem in simpatijo odločitev Wangčingvaja. Japonska je bila že vsa leta do izbruha vojne pod enakim pritiskom Anglosaksoncev in ima zato tem boljše razumevanje za odločbo nacionalne vlade.

Ni še znano, kako se bo uveljavljala kitajska nacionalna armada. Iz Nankinga poročajo, da je 300.000 dobro izvežbanih mož na razpolago za vzhodnoazijsko vojno. Če bo v doglednem času uporabljen le en del, in sicer izključno za obrambo, bi Japonska s tem dobila zopet na prosto razpolago znatno število vojakov za nove akcije pri vojskovanju na Pacifiku. Izjave Nankinga izražajo, da je kitajska vlada odločena, boriti se tesno ob strani Japonske in evropskih sil tako dolgo, dokler ne bodo sovražniki premagani in dokler ne bo s porazom Angležev in Amerikancev odpravljena nesrečna delitev Kitajske na dva sovražna tabora.

Visoke krvave zgube boljševikov

(Nadaljevanje s 1 strani.)

britanske oklopne bojne vozove in avtomobile. Nemški lovci so nad Severno Afriko zbili na tla 21 sovražnih letal, protiletalsko topništvo pa dve.

Britanska letala so v pretekli noči napadla več krajev v Zapadni Nemčiji. Prebivalstvo je imelo zgube. Šest letal je bilo sestreljenih. Podnevni napadi nemških brzih bojnih letal proti Južni Angliji so bili nadaljevani.

Podmornica - najstrašnejše orožje Nemčije

Novi klic na pomoč od strani londonskega „Daily Maila" – Značilna statistika

Ženeva, 12. januarja. »Podmornica je najstrašnejše orožje Nemčije in nam lahko ugrabi zmago«, tako piše »Daily Mail« pod naslovom »Nevarnosti na morju« v svojem uvodniku z dne 6. januarja.

Pravi, da je takoj v začetku vojne sovražnikovo podmorniško orožje Veliki Britaniji zabranilo, da bi svoje pomorske bojne sile uporabila v polnem obsegu, zaradi česar so bile vse operacije demokracij na vseh bojiščih omejene na določene meje. V bodoče pa bo podmorniško orožje imelo sedaj nalogo, da prisili Anglijo na kolena. V to svrho koncentrira baje sovražnik vse sile na gradnjo podmornic.

Pravi nadalje, da so že leta 1942. torpedi podmornic napravili velikanske vrzeli v ladijskem stanju, bati se je pa, da bo leto 1943. na tem polju daleko prekašalo vse dosedanje rekorde.

Angležem sicer manjka pravo primerjalno merilo, ker ladijskih zgub že več let ne objavljajo več, vendar je značilno, če govore o tem, da je Velika Britanija zgubila več tonaže, kakor je je sploh imela ob začetku vojne.

Gotovo je le to, da podmorniška nevarnost ne bo manjša, ampak da vedno bolj narašča in da Nemci gradijo več podmornic, kot jih nasprotniki uničujejo. Te ugotovitve prihajajo iz poklicanih ust in sicer od ministrskega predsednika samega. Vsi pa tudi vedo, da dandanes skoro noben britanski minister v javnosti ne govori, ne da bi na kakšnem mestu svojih izvajanj svaril pred nevarnostjo od strani podmornic.

Nadalje pravi, da so podmornice krive, da morajo kmetje Velike Britanije v novem letu preorati milijon akrov in da se mora kmetijstvu dodeliti brezpogojno pol milijona delovnih sil za preskrbo Anglije.

Podmornice so nadalje krive, da se bo prehranjevalni položaj Anglije predvidoma v letu 1943. še nadalje poslabšal in da bo mogoče postal celo obupen.

Neprestano napredujoča skrčitev anglosaksonske plovbe dokazuje sedaj neizpodbitno pričevanje. Lizbonski tisk objavlja statistiko o Kapverdijskih otokih, kjer pristaja veliki del anglo-amerikanskega brodovja, da se preskrbi z gorilno snovjo. Vtem pa ko je leta 1940. pristalo tam nad 133.000 ladij, jih je dospelo v preteklem letu le še 46.000.

Starkes Eingreifen der Luftwaffe

136 sowjetische Panzer vernichtet

In den ersten 10 Tagen des Jahres 624 Sowjetpanzer unschädlich gemacht

Aus dem Führerhauptquartier, 11. Jänner, Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In Nordkaukasien, bei Stalingrad und im Don-Gebiet wurden fortgesetzte Angriffe zahlenmäßig überlegener Infanterie- und Panzerkräfte der Sowjets in schweren Kämpfen blutig abgewiesen. Die deutsche Luftwaffe griff mit starken Kräften in die Kämpfe ein. Infanterie- und Panzertruppen vernichteten im Gegenangriff feindliche Verbände. Durch Heer und Luftwaffe wurden 136 Panzerkampfwagen, davon allein 60 im Raum von Stalingrad, vernichtet oder bewegungsunfähig geschossen. Jagdflieger schossen bei zwei eigenen Verlusten zwanzig Sowjetflugzeuge ab.

Stoßtrupps zerstörten im mittleren Frontabschnitt eine größere Anzahl Kampfstände und brachten Gefangene und Beute ein. Die Kämpfe um Welikije Luki und südöstlich des Ilmensees dauern an. In der Zeit vom 1. bis 10. Jänner wurden an der Ostfront 624 Sowjetpanzer durch Verbände des Heeres vernichtet, erbeutet oder bewegungsunfähig geschossen.

Bei Fortführung der Luftangriffe gegen die Murmanbahn büßten die Sowjets zahlreiches rollendes Material ein. Schnelle Kampfflugzeuge versenkten im Hafen von Murmansk ein Handelsschiff von 4000 Brt und beschädigten einen Frachter schwer.

In Nordafrika örtliche Kampftätigkeit. Die deutsche und italienische Luftwaffe bekämpfte feindliche Stützpunkte, Stellungen und Marschbewegungen. Deutsche Jäger schossen fünf Flugzeuge ab.

Totaler Arbeitseinsatz für den Sieg

rd. Weimar, 12. Jänner. Der Generalbevollmächtigte für den Arbeitseinsatz, Gauleiter und Reichsstatthalter Sauckel, hatte seine Arbeitseinsatzstäbe zu einer großen Tagung nach Weimar zusammengerufen, um ihnen zu Beginn des neuen Jahres grundlegende Richtlinien für ihre vielgestaltigen Aufgaben in den kommenden Monaten zu geben. An der Arbeitstagung, die in dieser Form erstmalig stattfand und die die besondere Bedeutung und die großen Aufgaben der Männer der Arbeitseinsatzstäbe unterstrich, nahmen außer zahlreichen Vertretern der Partei und Wehrmacht auch Abordnungen des Reichsministeriums für die besetzten Ostgebiete und der Wirtschaftsinspektionen Ost sowie Vertreter der Parteikanzlei und des Reichsführers SS teil.

In weitgespannten Ausführungen legte der Generalbevollmächtigte für den Arbeitseinsatz, Gauleiter und Reichsstatthalter Sauckel, vor den Tagungsteilnehmern die Grundsätze politischer, wirtschaftlicher und arbeitsmäßiger Art dar, nach denen die für die deutsche Kriegswirtschaft im neuen Jahr erforderlichen Arbeitskräfte aus den besetzten Ostgebieten für das Reich bereitzustellen sind. Der Generalbevollmächtigte gab seinen Männern, nachdem er auch von der Heimat die Mobilisierung der letzten Reserven gefordert hatte, wichtige Richtsätze für die praktische Arbeit in den Ostgebieten an die Hand. Er betonte, daß deutsche Korrektheit und Gerechtigkeit die besten Waffen gegen die feindliche Lügenagitation sei.

Unterstaatssekretär Dr. Hueber – Präsident des Reichsverwaltungsgerichtes

Berlin, 12. Jänner. Der Führer hat den Unterstaatssekretär im Reichsjustizministerium Doktor Franz Hueber zum Präsidenten des Reichsverwaltungsgerichtes ernannt. Dr. Franz Hueber, der am 6. Jänner 1894 in Grünberg in Oberdonau geboren ist, hat die Rechtswissenschaften an der Universität Wien studiert. Im ersten Weltkrieg wurde er mehrmals an der italienischen Front verwundet. Nach dem Krieg ließ sich Dr. Hueber als Notar in Mattsee (Salzburg) nieder. Bevor er am 1. März 1939 als Unterstaatssekretär in das Reichsjustizministerium nach Berlin berufen wurde, war Dr. Franz Hueber Justizminister in der ersten nationalsozialistischen Bundesregierung Seyß-Inquart in Wien.

Glückwünsche an Marschall Antonescu

Bukarest, 12. Jänner. Am Donnerstag brachten Professor Mihai Antonescu, der stellvertretende Ministerpräsident, die Mitglieder der Regierung und der Chef des Generalstabes dem Conducator Marschall Antonescu ihre Glückwünsche zum Namenstag dar.

Marschall Antonescu hob in seiner Antwort hervor, daß er dadurch, daß er seine Pflicht erfüllte, die Freiheit und die Zukunft des rumänischen Volkes gesichert habe. „Ich bin der festen Überzeugung, daß wir aus diesem Kampf nicht als die Unterlegenen hervorgehen können. Das Volk kämpft nicht nur für seine eigene Sache, sondern auch für die Kultur und, da es opferwillig ist, kann es nicht untergehen. Die Arbeit, die wir alle zur Pflicht machen, und die Ausdauer können uns nur auf den Weg des Ruhmes führen. Seid überzeugt, daß ich erst dann den Kampf aufgebe, wenn man über meine Leiche hinwegschreitet."

Der Marschall dankte mit herzlichen Worten Professor Antonescu und den Regierungsmitgliedern für die uneigennützige Mitarbeit, das bewiesene Verständnis und die Bemühungen, die die Erfolge in Vergangenheit und Gegenwart möglich machten.

„Um Leben oder Tod für England"

Die britischen Herrschaftsansprüche unverändert

Genf, 12. Jänner. Wenn die USA und die UdSSR diesen Krieg verlieren, hörten sie zwar als Großmächte zu bestehen auf, doch könnten sie es in späteren Jahren durch Strebsamkeit und Energie wieder zu Macht und Ansehen bringen. Ganz anders aber sei es, wenn Großbritannien aus diesem Krieg als der Unterlegene hervorgehe, stellt „Ninetteenth Ventury" im Jännerheft in einer Betrachtung zur politischen Lage fest. Ein geschlagenes England höre für alle Zeiten als Großmacht zu bestehen auf, ja sogar auch als ein Staat, da sein Empire, auf das es zur Erhaltung seiner Existenz angewiesen sei, dann gleichfalls erschlagen und aufgespalten am Boden liege. Deshalb sei die Frage, Sieg oder Niederlage, für Großbritannien mehr als für irgend einen seiner Verbündeten eine Frage von Leben und Tod. Es genüge England deshalb nicht, wenn dieser Krieg nur von den UdSSR oder den USA gewonnen werde. Der Sieg müsse in erster Linie Großbritannien und seinem Empire gehören. Großbritannien erhebe Anspruch auf die Führung dieses Krieges ebenso wie es Anspruch erhebe auf die Führung, wenn Frieden gemacht werde.

Soweit die englische Zeitschrift. Mit anderen Worten: die Briten beginnen zu ahnen, was ihr Totengräber Churchill leichtfertig aufs Spiel gesetzt hat, aber sie halten krampfhaft an ihrem Größenwahn fest, überall die erste Rolle spielen zu wollen.

Kartoffel nur gegen Gold

Madrid, 12. Jänner. Unter dem Titel „Die UdSSR von heute nach nordamerikanischen Berichten" bringt „Informationes" Auszüge aus der USA-Zeitschrift „Time", deren nach der Sowjetunion entsandter Sonderberichterstatter unter anderem schreibt:

Man kann in der UdSSR ein Ei, ein Pfund Kartoffeln oder sogar eine Dose Milch bekommen, wenn man in der Lage ist, als Gegenleistung einen Edelstein oder eine Goldmünze zu geben. Die Arbeiterfamilien bekommen als Kompensation für den längsten und härtesten Arbeitstag den man sich vorstellen kann, 500 Gramm Brot und Rationen Kartoffeln, Mehl, Fett und Fleisch — aber nur in Form von Gutscheinen, weil die Ware zu einem Märchenland gehört. Die Wohnungsverhältnisse sind unvorstellbar, sie ergänzen sich aus der alten russischen Gleichgültigkeit und der neuen Situation. Die Häuser, wenn man sie überhaupt so nennen darf, sind ohne Ordnung, ohne Plan und ohne Gleichmäßigkeit erbaut. Beschläge für Türen und Fenster sind so knapp, daß sie praktisch nicht existieren. Es gibt kein Heizmaterial, die gesamten Kohlenvorräte sind requiriert. Während des letzten Sommers wurden die Frauen und Kinder zum Holzfällen gezwungen, aber auch dieses Holz ist beschlagnahmt. Es gibt keine Ärzte und Medikamente. Auch in dieser Hinsicht kann man sich nichts Schlimmeres vorstellen.

Terrorangriff auf islamitische Städte

100 französische Legionäre erschossen – Ein ganzes Dorf in Brand gesteckt

Dr. v. L. Rom, 12. Jänner. Unter der Anschuldigung, Sabotageakte gegen britisch-amerikanische Truppen durchgeführt zu haben, wurde eine Gruppe tunesischer Mohammedaner, die in amerikanische Hände geraten war, vor das in St. Arnaud bei Constantine tagende amerikanische Kriegsgericht gestellt. Neben schweren Freiheitsstrafen wurde ein Todesurteil gefällt, das dem amerikanischen Geschmack entsprechend in der Öffentlichkeit auf dem Theaterplatz von St. Arnaud vollstreckt wurde.

Mit diesem administrativen Blutregiment der sogenannten „Befreier" in Nordafrika verbinden sich die Terrorangriffe der britisch-amerikanischen Luftwaffe auf die mohammedanische Zivilbevölkerung, die in Tunesien teilweise schwere Verluste hatte. Die Erbitterung unter der einheimischen Bevölkerung über den Mord an mohammedanischen Frauen und Kindern stieg besonders durch den kürzlich durchgeführten britisch-amerikanischen Terrorangriff auf Kairuan. Die rund 22.000 Einwohner zählende Stadt ist wegen der Sidi-Okba-Moschee die Pilgerstadt des Islams in Tunesien und hat als eine der vier Pforten zum Paradies in Nordafrika den Ruf einer heiligen Stadt. Bei dem Luftangriff wurden auch mohammedanische Pilger getötet.

Von den 100 Ordnungsdienstmännern der Legion in Marokko sind von den amerikanischen Militärbehörden 70 Mann erschossen worden, weil sie während und nach dem Angriff der Briten und Nordamerikaner auf Marokko Widerstand geleistet haben. 80 andere Ordnungsdienstmänner seien von Gaullisten ermordet worden. In diesen Fällen handelte es sich um persönliche Racheakte. Unter den Erschossenen befinden sich die Führer der französischen Frontkämpferlegion in Afrika. Bei den Namen der hundert Ermordeten handelt es sich nur um eine erste Liste.

Das Dorf Ras Rahel wurde von den Engländern vollkommen in Brand gesteckt und die Hälfte der Einwohner eingesperrt. Der Rest der Einwohner konnte mit Mühe und Not in Richtung Mateur entfliehen. Der Grund für diese brutale und jeder Menschlichkeit Hohn sprechende Maßnahme der Briten ist der, daß die Araber einen abgestürzten deutschen Flieger retteten. In Siliana sind sechs Araber, die sich weigerten, für die Briten Kriegsdienst zu tun, erschossen worden.

Moskau schaltet sich in Nordafrika ein

Stalin unterstützt de Gaulle – London als willfähriges Werkzeug

hw. Stockholm, 12. Jänner. In die englisch-amerikanische Auseinandersetzung um die Beute aus dem vormaligen französischen Kolonialreich sucht sich jetzt auch Moskau einzuschalten. Aus schwedischen Pressemeldungen geht hervor, daß Stalin plötzlich de Gaulle stützt, womit der rote Zar zu erkennen gibt, daß er seine größten Hoffnungen auf Verbreitung bolschewistischer Zersetzung zunächst noch auf England und dessen Agenten setzt.

Der Londoner Vertreter des Stockholmer „Socialdemokrat" meldet: „In der zuweilen erhitzten Debatte um die politische Lage in Nordafrika nach dem Darlan-Mord scheint man ganz und gar die Moskauer Einstellung vergessen zu haben" In das gleiche Horn bläst der Londoner Vertreter des „Svenska Dagblad": „Man hat bisher eigentümlich geringe Aufmerksamkeit auf die Unterstützung de Gaulles durch die Sowjets gelegt. Die Degaulle-Bewegung hat die volle private und diplomatische Stütze der Sowjets. Man darf bei den Spekulationen über die nordafrikanische Politik hieran nicht vorbeigehen. Obwohl von sowjetischer Seite noch nichts gesagt worden ist, ist es keineswegs ausgeschlossen, daß die Sowjets als Glied der Verbündeten ihr Wort bei der letzten Entscheidung dieser Frage mitreden wollen."

Diese schwedischen Angaben werden bekräftigt durch einen Vorstoß in Sir Stafford Cripps' Zeitschrift „Tribune", die die Bedeutung des sowjetischen Faktors hervorhebt und folgendes unterstreicht: Moskau nehme einen sehr klaren positiven Standpunkt zu de Gaulle ein, und die Unterstützung, die de Gaulle durch die französischen Kommunisten erhalte, sei keine leere Geste.

Der „Socialdemokrat"-Vertreter in London meint, die Verbündeten seien hiemit vor die Wahl gestellt worden zwischen der bisherigen „gekünstelten Politik" in Nordafrika und der Schaffung einer „Zentralregierung auf demokratischer Basis", wobei mit „demokratisch" wie überall offensichtlich gemeint ist mit Genehmigung der Moskauer Machthaber. Genau so wenig wie Darlan allein Vertrauen in Nordafrika genossen habe gelte das für Giraud angesichts seiner antidemokratischen Einstellung und seiner sogar royalistischen Sympathien. Gewiß sei de Gaulle in Washington nicht persona grata, aber man müsse Washington klarmachen, daß de Gaulle an Stelle der von Giraud gedeckten „faschistischen Diktatur" in Nordafrika zu einem demokratischen Regime führen könne. De Gaulle dürfe nicht etwa Giraud oder irgendeinem anderen General gleichen Ranges geopfert werden.

USA-Industrie gegen Roosevelt-Wirtschaft

osch. Bern, 12. Jänner. Der „Kriegskongreß der amerikanischen Industrie", an dem 4000 Industrielle teilnahmen, sprach sich dieser Tage entschieden gegen die Wirtschaftspolitik der Rooseveltschen Wirtschaftsplanung aus. Verschiedene Sprecher der USA-Industrie wendeten sich bei öffentlichen Kundgebungen scharf gegen den New Deal und die „diktatorische Regierungsbürokratie". Der „Schiffsbaudirektor" Henry Kaiser gab Roosevelt zu verstehen, er sei wohl gewillt dessen Kriegspolitik, aber nicht seine eigentliche Wirtschaftspolitik zu fordern. Kaiser empfahl den Industriellen, selbst eine Planung der Wirtschaft vorzunehmen, um eine solche durch den Staat, d. h. die Bürokratie Roosevelts, zu verhindern. Die Anregungen Kaisers beziehen sich dabei ausschließlich auf Arbeitsbeschaffungspläne in den USA, die in der Nachkriegszeit eine Massenerwerbslosigkeit verhindern sollen. Der „Kriegskongreß der amerikanischen Industrie" hat daraufhin ein aus verschiedenen Industriellen bestehendes Komitee für „Wirtschaftsförderung" eingesetzt, das sich um eine rasche Ausarbeitung der von Kaiser angeregten Pläne bemühen soll. Diese Kampfansage gegen eine zukünftige Wirtschaftsplanung durch die Mitarbeiter Roosevelts fällt zeitlich mit der Ankündigung des neuen Vorsitzenden der Republikanischen Partei Spangler zusammen, auf parlamentarischem Boden eine Front der Republikaner und der demokratischen Gegner des New Deal zu errichten.

Manche Anzeichen sprechen dafür, daß Roosevelt versuchen wird, die hier aufgezeigten Spannungen auf dem Gebiet der Wirtschaftsplanung fürs erste dadurch zu überbrücken, daß er die Kontrollvollmachten der Armee über die Kriegsindustrie ausbaut.

Daß der amerikanische Reklame-Schiffbauer Henry Kaiser Jude ist — was in Anbetracht der marktschreierischen Reklamemethoden dieses Mannes ohnedies zu vermuten war —, wird jetzt von der englisch-jüdischen Wochenschrift „Jewish Chronicle" in einem Artikel unter der Überschrift „Ein jüdischer Zauberkünstler" bestätigt. Das Blatt beklagt sich darüber, daß diese Tatsache in der Öffentlichkeit nicht genügend gewürdigt worden sei.

Gleichzeitig wird auch der jüdisch-amerikanische Architekt Albert Kahn wegen seiner „großartigen Leistungen beim Aufbau der USA-Rüstungsindustrie" gefeiert.

Pazifik-Kriegsrat in Washington

hw. Stockholm, 12. Jänner. Der Pazifik-Kriegsrat in Washington hielt am Mittwoch unter Vorsitz Roosevelts eine Sitzung ab, in der laut offizieller Mitteilung Pläne für den Ausbau des Luftweges über den Pazifik behandelt wurden. Wahrscheinlich dürften auch die australischen Befürchtungen über neue japanische Aktionsmöglichkeiten eine Rolle gespielt haben, doch wird bezeichnenderweise gerade über diese Frage, die im Brennpunkt von Londoner Besorgnissen steht, nichts erwähnt.

USA-Kontrollstationen in Südamerika

Stockholm, 12. Jänner. Wie aus Washington gemeldet wird, sollen in verschiedenen südamerikanischen Republiken „Kontrollstationen zur Überwachung der Produktion", insbesondere im Bergbau, errichtet werden. Kontrollstationen sollen zunächst in Bolivien, Brasilien, Peru und Mexiko gebildet werden.

Wirtschaftslage Tschungkings verzweifelt

Schanghai, 12. Jänner. Der Korrespondent der USA-Agentur Associated Press in Tschungking schildert in einem Bericht die dortige verzweifelte Wirtschaftslage. Die Lebenskosten, so schreibt er u. a., seien auf eine phantastische Höhe gestiegen. Die gesamte Industrie in dem Tschungking unterstehenden Gebiet leide sowohl Mangel an Rohmaterial als auch an neuen Maschinen und Ersatzteilen. Dies alles sei eine Folge der Abschneidung Tschungkings von dem Verkehr mit der Außenwelt, da das Wirtschaftsleben zum größten Teil von der überseeischen Warenzufuhr abhänge. Tschungkings einzige Lebensader sei zur Zeit der Luftweg von Indien, auf welchem Wege jedoch nur unzureichende Mengen hereinkämen.

Schweres Eisenbahnunglück in Kalkutta

Rom, 12. Jänner. Ein schweres Eisenbahnunglück ereignete sich am Donnerstag abend, wie aus Bangkok gemeldet wird, auf dem Bahnhof von Kalkutta. Ein englischer Truppentransportzug fuhr in den haltenden Bengalen-Expreß. Nach einigen Stunden Aufräumungsarbeiten konnten die Leichen von zahlreichen englischen Wehrmachtangehörigen sowie von einigen Reisenden des Expreßzuges geborgen werden. Die Zahl der Verwundeten beträgt 50.

Wir lernen ein Lied der Nationalsozialistischen Bewegung

Volk, ans Gewehr!

Worte und Weise von Arno Pardun

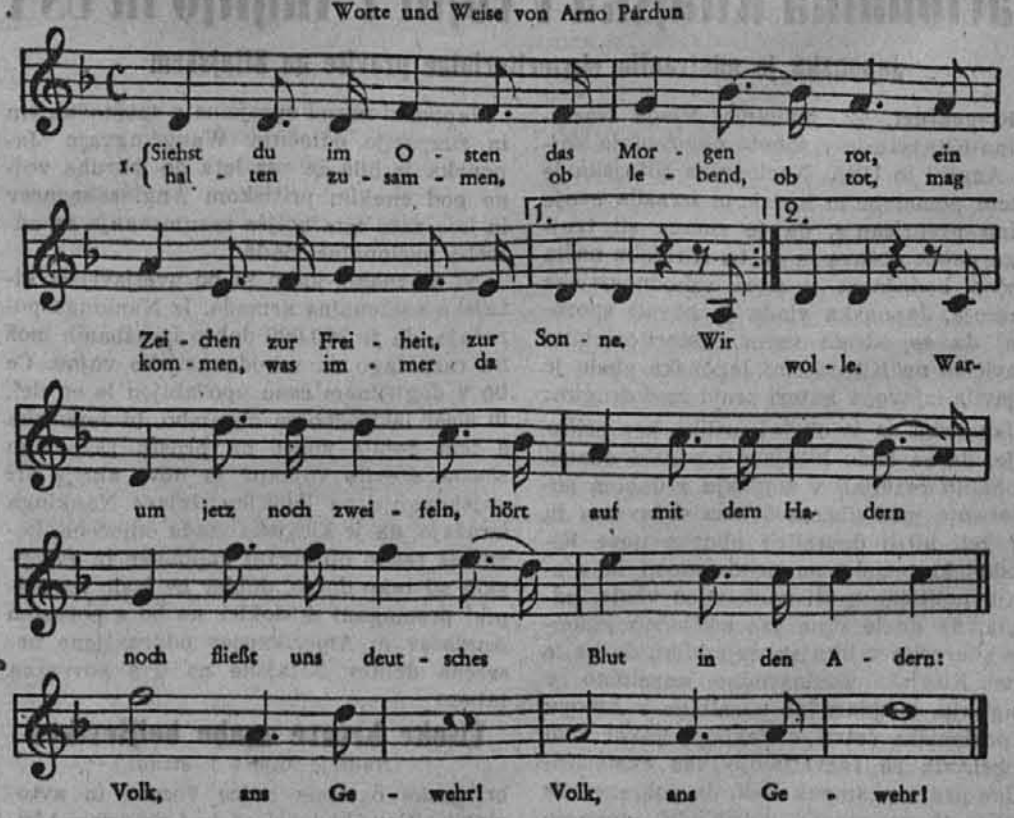

2. Viele Jahre zogen ins Land, geknechtet das Land und belogen. Das Blut unsrer Brüder färbte den Sand, um heilige Rechte betrogen. Im Volke geboren erstand uns ein Führer, gab Glaube und Hoffnung an Deutschland uns wieder. [:Volk, ans Gewehr!:]

3. Deutscher, wach auf, und reihe dich ein, wir schreiten dem Siege entgegen! Frei soll die Arbeit, frei wolln wir sein und mutig und trotzig verwegen. Wir ballen die Fäuste und werden es wagen, es gibt kein Zurück mehr, und keiner darf zagen! [:Volk, ans Gewehr!:]

4. Jugend und Alter – Mann für Mann umklammern das Hakenkreuzbanner. Ob Bürger, ob Bauer, ob Arbeitsmann, sie schwingen das Schwert und den Hammer für Hitler, für Freiheit, für Arbeit und Brot, Deutschland erwache, ende die Not! [:Volk, ans Gewehr!:]

Središče nemškega kmečkega življenja

Prva gorenjska kmetijska šola

Führer je dal Gauleiterju v Kärntnu nalogo, da napravi prastaro nemško naselbino na Gorenjskem zopet nemško. V to svrho je največjega pomena vzgoja gorenjskega kmečkega ljudstva h kmečkemu, pokolenju ustrezajočemu mišljenju in strokovna izobrazba kmečke mladine. Takoj po zasedbi tega ozemlja je takratni poverjenik za prehrano in kmetijstvo, Pg. Gayl, ob sodelovanju s Kreisleiterji in Landrati, napravil načrt, da se ustanovi v vsakem Kreisu najmanj ena kmetijska šola.

Sedanji poverjenik za prehrano in kmetijstvo, Landesbauernführer Huber, ki mu je šef civilne uprave Gauleiter dr. Rainer dal najdalekosežnejšo podporo in ki so ga podpirali tudi Gauhauptmann ter pristojni Kreisleiterji in Landrati, je v tej smeri energično nadaljeval, in tako so v petek, dne 8. januarja lahko otvorili prvo kmetijsko šolo na Gorenjskem. Je to kmetijska šola za Kreis Stein, ki bo po izgraditvi končno nastanjena na gradu Münkendorf pri Steinu, in ki je pričela z delom najprej v Kleinlaaku.

Svečana otvoritev

Otvoritvene slavnosti so se udeležili Landesbauernführer Huber s svojimi sotrudniki, Kreisleiter Pilz in Landrat dr. Doujak in drugi častni gostje stranke in države.

K razvitju zastave so pod vodstvom šolske voditeljice gospe Friede Tripp nastopila kmečka dekleta, 22 po številu, iz skoraj vseh Kreisov Kärntna, predvsem iz Kreisa Stein, dve dekleti iz Štajerskega in ena nemška rojakinja iz Ogrskega.

Voditeljica je nato v slavnostni dvorani šole pozdravila goste in sporočila, da so gradbena dela navzlic vsem težkočam vendar že toliko uspela, da so lahko 20. novembra 1942. leta začeli s tem tečajem. Skupina deklet s svojo voditeljico in učiteljicami je nato prednašala pesmi pokreta in nekaj rekov.

Ing. Wagner je nato v svojem nagovoru kot šolski nadzorni uradnik v imenu šefa civilne uprave proglasil prvo kmetijsko šolo v tem delu Kärntna za otvorjeno. Izvajal je, da dajo gojenke v svoji sestavi sliko skupnosti v Gauu. Zavedati se morajo, da bodo tvorile kot prvi tečaj podlago močne tradicije. Znanje, ki ga bodo pridobile, naj gojenke ponesejo na deželo in med ljudstvo.

Delo za gorenjsko kmečko ljudstvo

Kreisleiter Pilz je izvajal, da imamo težko leto boja in dela za seboj, ki je zahtevalo v tem delu Reicha napor vseh sil. Smatral je za dobro znamenje, da je prvo dejanje v novem letu ustanovitev tako važnega dela podviga v njegovem Kreisu. Zahvalil se je vsem, ki so pomagali pri dovršitvi te šole, in želel, da bi bila šoli usojena doba dela, podviga in sreče za gorenjsko kmečko ljudstvo. Naj bo šola **središče nemškega kmečkega življenja, in dekleta** naj dajo zgled tesne skupnosti.

Landesbauernführer Huber je v svojem govoru izrazil svoje veselje zaradi otvoritve in izjavil načelno, da je bila ta šola ustvarjena ne le v interesu kmetov, ampak v interesu celokupnega naroda; kajti narod živi lahko le takrat, če temelji na močnem kmetstvu. Zahvalil se je Kreisleiterju in Landratu za njuno podporo pri ustvaritvi šole. Prav posebno zahvalo pa je izrekel gospe Trippovi in njenim sotrudnicam. V kmetijski šoli bo kmečka mladina vzgojena v kmečkem naravnem mišljenju, da ga potem izžareva na ves narod in da dobi potem tudi ta naravno pojmovanje življenja. Landesbauernführer je nato zlasti izrazil željo, da bi tej prvi kmetijski šoli prav kmalu sledile druge.

Druga šola sledi že v januarju

S pesmima nacije je bila zaključena ta priprosta slavnost. Gostje so se nato še v prijetni družabnosti zabavali pri sestanku, ki so ga dekleta olepšala s pesmimi. Pri tej priliki jim je bilo sporočeno, da bo za kmečko mladino iz Kärntna že 18. januarja kot druga kmetijska šola na Gorenjskem otvorjena šola Politsch v Kreisu Radmannsdorf.

Aus dem Kreise Krainburg

Krainburg. (Zborovanje članov.) Po sprejemu Ortsgruppenleiterja Pg. Klösche se je slavnost pričela z igranjem na orglah, ki ga je spremljalo igranje na dveh goslih. Nato je nagovoril Ortsgruppenleiter člane (okrog 200 po številu), ki so bili na novo sprejeti v Kärntner Volksbund, jim predočil dolžnosti, ki jih prevzamejo, in jih opomnjal, naj bodo vedno zvesti ideji Führerja, sovražnikovo propagando pa vedno energično zavračajo in da sodelujejo pri podvigu stranke na Gorenjskem. Razmotrival je nato v podrobnostih Gauleiterjevo proklamacijo in razložil, da so v Kärntner Volksbund sprejeti šele tisti, ki dobijo preklicljivo državljanstvo. Nato mu je vsak novi član dal roko, da bo zvest Führerju. S počastitvijo Führerja se je končalo to dostojno slavje.

Krainburg. (Tovariški večer kolodvorskih uslužbencev v Krainburgu.) Za sredo, dne 6. januarja, je bil povabil postajenačelnik svoje uslužbence na tovariški večer v kolodvorski gostilni. Službeno zadržanega Betriebsamtsvorstanda je zastopal Betriebsingenieur Weskott. Postajenačelnik je kot Betriebsführer govoril o pomenu in svrhi tovariških večerov, ki jih uprava pospešuje. Na koncu je izrekel zahvalo skoro polnoštevilno došlemu uslužbenstvu za v preteklem letu storjeno delo in jih vse pozval, naj tudi v bodočem letu ne le vzdržujejo svoje storitve, ampak jih tudi še dalje stopnjujejo, da bo državna železnica kot važno orodje današnjega vojskovanja s svojim deležem prispevala k končni zmagi. Betriebsing. Weskott je sporočil pozdrave zadržanega Betriebsamtsvorstanda in izrekel upanje, da bo ne le popolnoma uspel današnji večer, ampak da se bodo uslužbenci tudi v bodoče pokazali v službi kot pravi možje. Po skupni večerji se je začel zabavni del večera. Vesela predvajanja in pesmi, godbena predvajanja so se menjavale v pestrem sporedu in preskrbela za pravo razpoloženje. Proti polnoči je bil potem končan v splošno zadovoljstvo tovariški večer, ki je v vsakem oziru uspel.

Krainburg. (Stanovski urad kot pomočnik NSV.) Te dni je stanovski uradnik mesta Krainburg, Pg. Sepp Jamer izročil finančnim oddelkom NSV Krainburg pomemben znesek 297,22 RM, ki je zbran z raznimi prispevki in darovi pri porokah v mestu Krainburg.

Krainburg. (Zasedanje Ortsgruppenleiterjev.) Dne 7. januarja t. l. je imel Kreisleiter Pg. Leo Kuß delovno zasedanje Ortsgruppenleiterjev v domu NSV v Krainburgu, na katerem je objavil svoje smernice za leto 1943.

Zwischenwässern. (Iz vaške kronike.) Naša Ortsgruppe je zabeležila v preteklem letu 76 rojstev, med temi 37 dečkov in 39 deklic, smrtnih primerov pa je bilo 37, torej za polovico manj kakor rojstev, dalje je bilo sklenjenih 25 porok. — Delavnost v posameznih strokah je bila dokaj zadovoljiva. Tako n. pr. je imela DAF 9 rednih apelov, 2 večja javna apela in 2 poučna apela. — KdF pa je uprizorila 4 družabne prireditve, 4 gledališke predstave, štiri promenadne koncerte ter več kinskih predstav — Tudi žensko delovno gibanje je bilo v preteklem letu zelo zadovoljivo, posebno povoljno so se obnesle zbiranje volnenih tkanin, sadja in žličnih zbirk. Prirejenih je bilo tudi več tečajev, kakor kuharskih in gospodinjskih. Zelo razveseljivo je tudi to, da je NSV to leto razdelilo mnogo podpor med delavstvo in male posestnike. — Življenju na športnem prostoru pa je pozni sneg zadal za nekaj časa počitka.

Rodbinska kronika iz Gorenjske

Kreis Krainburg

Krainburg mesto. V decembru 1942 je zabeleženih 19 rojstev in 13 smrtnih primerov. Zakonsko zvezo so sklenili: Stanislaus Kokal in Johanna Peterka iz Krainburga, Johann Gabron in Aloisia Drekonja iz Krainburga, Paul Anton Schinkowetz in Maria Anna Lauter iz Krainburga, Erich Kuschel in Theresia Ursula Jesicher iz Marburga oziroma Krainburga, Franz Mesetz in Apolonija Papler iz Krainburga, Alois Scheschek in Anna Podgorschek iz Krainburga, Anton Likoser in Josefine Martintschitsch iz Drulouk oziroma Krainburga, Franz Ramousch in Maria Saloker iz Krainburga, Franz Groschel in Maria Sabotka iz Krainburga, Franz Julius Steinmetz in Irene Hedwig Borndorf iz Krainburga oziroma Puch, Kärnten. — Od 20. januarja, kar poslule Standesamt, do 31. decembra 1942. je zabeleženih 301 rojstev in 114 smrtnih primerov, med temi 39 dojenčkov, 10 otrok, 65 odraslih. Zakonsko zvezo je v tem letu sklenilo 79 parov.

Sairach. Leta 1942. je bilo v občini Sairach 78 rojstev, smrtnih primerov pa 50. Leta 1941. je bilo 50 novorojenčkov, umrlo je pa 22 občanov.

Kreis Stein

Möttnig. Rodila se je Stefanija Urankar, Fellach, umrla je Franziska Schmied v Kirschdorf. Zakonsko zvezo ni sklenil v tem mesecu nihče.

Stein. Rojstva: Ernst Matzelle, Steinbüchl; Michael Kalischnik, Goditsch 32; Stefanie Brölich, Podgier 86; Maria Podjed, Graben 17; Johanna Erdani, Trobelno 3; Anton Teutsch, Bakownik 3; Franz Nowak, Unterberg 7; Johann Werouschek, Oberdorf 58; Stefanie Wolker, Oberdorf 57; Brigitte Streicher, Mükendorf 20; Stefanie Omersu, Neumarkt 24; Johann Hummer, Neul 23. Umrli so: Nikolaus Micheef, Mükendorf; Johann Hummer, Neul; Franz Jerele, Stein; Maria Osolin, Duplitz; Franz Werchounik, Steinbüchel; Margarethe Kosirnik, Th. Mlaka; Maria Schimenz, Oberfeld; Paula Sitter, Perau; Klemen (Tedgeburt), Münkendorf; Johanna Taler, Unterberg.

Športni poročevalec

Nogometni državni prvak Schalke 04 je nastopil preteklo nedeljo v Kölnu proti zmagovalcu Tschamrovega pokala Münchnu 830. Pred 40.000 gledalci se je tekma končala neodločno z 0:0.

Moštvo Krainburga je gostovalo pred kratkim v Littalu, kjer je proti domačemu moštvu SK Littal podleglo s 3:2, dočim so bili v polčasu še z 2:0 v vodstvu.

Demetz, poznati evropski smučarski tekač, si je priboril preteklo nedeljo v Kitzbühlu v 10 km smučarskem teku prvo mesto s časom 33:04.

Od 10. do 16. januarja se vrši v Planitzi prvi smučarski tečaj letošnje sezone, in sicer za dolgoprogaše in skakače.

Od 28. do 31. januarja se vrši v Bratislavi na Slovaškem internacionalni turnir in evropsko prvenstvo v rumiznem tenisu, katerega se bodo udeležile: Nemčija, Hrvatska, Španija, Madžarska in Slovaška.

KAC-ovi hokejisti so otvorili svojo igralno sezono s prijateljsko tekmo proti VSV, katerega so katastrofalno odpravili s 14:1. To soboto je nastopil KAC v prvi tekmi za državno prvenstvo proti prvaku Oberschlesije Bielitzu.

V Aßlingu je bilo te dni odprto javno drsališče Aßlinger Sportgemeinschaft na športnem igrišču KIG, in bo v kratkem izvedena tudi otvoritvena hokej-tekma.

Im Brennpunkt des Tages

V žarišču dneva

Kärnten und die Holzumlage 1942

Kärnten in dosiada za les 1942.

Unter den 4 Gauen des Wehrwirtschaftsbezirkes XVIII hat Kärnten in der Erfüllung der Holzumlage 1942 am besten abgeschnitten. Es erreicht die Umlagenerfüllung mit 87,17% der Vorschreibung. Es ist dieses Ergebnis um so höher zu werten, als der Anteil des Staatswaldes in Kärnten sehr gering ist, 5% der Waldfläche und die Umlagenerfüllung des Staatswaldes den Erfolg in Kärnten nicht beeinflußt. In Gauen mit großem Staatswaldanteil vermag die ja stets 100perzentige Umlagenerfüllung im Staatswald einen Ausgleich herbeiführen und den Hundertsatz der Erfüllung hinaufdrücken. In Kärnten hat der Privatwald diesen guten Erfolg aufzuweisen und damit bewiesen, daß er sich seiner Pflicht gegenüber Staat und Volk nicht nur bewußt ist, sondern auch diesen seinen Verpflichtungen nachkommt, wenn auch unter Anspannung aller seiner Kräfte und oft auch mit finanziellen Verlusten. Die Kärntner Privatwaldwirtschaft kann mit Recht auf ihren Erfolg und auf das Bewußtsein stolz sein, das ihrige zur Erringung des Sieges beigetragen zu haben.

Nur noch halbe Steuer für unbebaute Grundstücke

Le še pol davka za neobdelana zemljišča

Berlin, 12. Jänner. Der Reichsfinanzminister hat gemeinsam mit dem Reichsminister eine Ergänzung der Grundsteuer-Billigkeitsrichtlinien verfügt. Eine wichtige Neuerung bringt der Erlaß für das Bauland, für das bisher grundsätzlich kein Steuererlaß gewährt wurde, soweit nicht die Gemeinden aus Billigkeitsgründen dem Grundbesitzer entgegenkamen. Unbebaute Grundstücke verursachen in der Regel Unkosten. Wegen der kriegsbedingten Bauschwierigkeiten kann der Grundsatz der vollen Steuerpflicht gegenwärtig nicht voll aufrechterhalten werden. Es wird deshalb bestimmt, daß die Gemeinden für alle unbebauten Grundstücke bis auf weiteres die Hälfte der veranlagten Steuer zu erlassen haben, und zwar auch dann, wenn mit der Errichtung von Gebäuden begonnen worden ist. Der Erlaß wird ohne besondere Prüfung von Amts wegen ausgesprochen. Die Frage, ob darüber hinaus ein weiteres Entgegenkommen zu gewähren ist, haben die Gemeinden nach den bisherigen Weisungen zu entscheiden, die unter den Kriegsverhältnissen erhöhte Bedeutung haben. Die Erleichterung für Bauland tritt am 1. April 1943 in Kraft.

Ernst Wichert:

Hoče biti kaznovana

Tudi neka sojetnica, ki se je nahajala z njo v isti celici, a nujno zahtevala, da jo premestijo drugam, je znala pripovedovati o takem nenavadnem početju. Ponoči je Zwingerjeva baje skočila iz postelje, jo zbudila, in je rekla, da jo je obiskala njena pokojna mati, ter ji napravila hude očitke, da sliši vedno nek glas, da se ne more rešiti, in da hoče končno dobiti svojo kazen. V ostalem so pa vsi pričali, da je bila drugače dobrodušna in delovna oseba, ki ni nobenega berača odpravila, ne da bi mu dala kos kruha, in da se je pokazala vedno razumno in preudarno v vseh gospodinjskih stvareh; zato so jo imeli za drugače popolnoma pametno in le za nekoliko »grozno«.

Po vsem tem branilcu ni bilo težko, prepričati porotnike, da je, odštevši obtoženkino priznanje, obtožba zelo slabo podkovana. »Ne morem smatrati za dokazano«, je rekel, »da je Marie Zwinger govorila resnico. Kako se da razložiti, da se sama rada obdolžuje najtežjih zločinstev, na to ne morem dati odgovora, če smatrate, da je obtoženka popolnoma odgovorna za svoja dejanja. So pa ljudje, ki občutijo nedoumno zadovoljnost, ako si sami pripravijo bolečine in povzročijo bol — toda tudi taka smer kaže znak duševne bolezni. Tukaj se mi pa zdi, da se je pridružila še neka druga duševna zabloda. Obtoženka je očitno tudi sama uverjena, da so njene obdolžbe resnične. Njena fantazija je bolna in je izobličila predstave, ki se ji zde kot lastno doživetje; ona ne more več razločevati med tem, kar jo spominja na pretekle dogodke, in med tem, kar je le ponovitev onih blodnih predstav. V toliko torej vsekakor ni odgovorna za svoja dejanja, in njene izpovedbe, najsi so tako jasne, temelje lahko na za nas popolnoma nesigurni osnovi njene spoznavnosti. Glasujte torej za njeno nekrivdo.«

Po kratkem posvetovanju porotnikov je njih načelnik oznanil oprostilno sodbo. Ko jo je predsednik priobčil obtoženki, je zavpila v največji razburjenosti: »Pred Bogom se boste morali zagovarjati, da ste oprostili krivo osebo!«

— — —

Ostale kazenske stvari tega dneva me niso zanimale; zapustil sem porotno dvorano takoj za oproščeno in jo opazil, ko je stopila iz hiše, na najbližjem oglu ceste, kjer se očitno ni mogla odločiti, kam naj se obrne. Želela si je bila tihe zaporne celice, pa so jo pahnili zopet v široki svet, v katerem se s svojo svobodo nikakor ni mogla znajti.

Razprava me ni bila zadovoljila. Kajpada so sodni dvor in porotniki storili svojo dolžnost in se niso mogli imeti za poklicane, da poskušajo rešiti zagonetke, ko jim je zadostovala že okolnost, da gre za take, da so raje razsodili mileje kot strožje. Toda njihov izrek, da ni kriva, je pomenil vendar samo: »Ne upamo si glasovati za krivdo, dasi bi to bilo samo ob sebi upravičeno«. Nujnega prepričanja, da obtoženka v tem primeru, kakor tudi v prejšnjih ni kriva, pač niso mogli dobiti, in za onega, ki ni bil uverjen o resničnosti njenih navedb, je vendar še ostalo odprto mučno vprašanje, zakaj so te laži in odkod je ta nenavadna otemnelost duha.

Ko je Marie Zwinger opazila, da jo opazujem, se je odpravila in hitela dalje. Sledil sem ji v kratki razdalji, ne da bi imel določen namen, hotel sem le vedeti, kaj bo zdaj najprej storila in kje bo ostala. Šla je proti enim izmed mestnih vrat in skozi nje naprej po deželni cesti. Tam kjer vodi most preko male reke, se je usedla na kamen, dejala roke križem in negibno gledala srepo predse.

Pristopil sem in jo pozdravil. Začetkoma tega niti opazila ni; šele ko sem jo nagovoril po imenu, je prestrašeno pogledala in se hotela dvigniti. Prosil sem jo, naj ostane, in se usedel na najbližji kamen poleg nje. »Prihajam od porotnega sodišča«, sem dejal.

»Potem pač veste, kako žalosten je bil izid zame«, je odgovorila in me plašno pogledala.

Vedel sem, kako je bila mišljena ta izjava, in ji nisem ugovarjal; povprašal sem jo pa, kaj zdaj namerava storiti.

»Gospod, tega ne vem«, je odvrnila; »hoče se mi zopet na kmete in bom gledala, da kaj najdem zase. Tam, kjer sem bila nazadnje, ne morem iskati službe; bojijo se me in jim tega niti ne morem zameriti!«

Vprašal sem jo, če ima sredstva, da bi se preživljala toliko časa, dokler ne najde primerne službe. Zmajala je z glavo. »Ves moj imetek je zgorel«, je rekla, »lahko bi bila sicer rešila, kar je bilo mojega, toda tega nisem storila. Zakaj naj bi sami imeli škodo? Raje sem reševala reči svojega gospodarja in en del postelj sem tudi prinesla ven.«

»Zakaj ste pa potem zažgali hišo, če niste hoteli oškodovati gospodarja?«

Ni takoj odgovorila, ampak povesila glavo in si podprla brado z roko. »Moralo je do tega priti«, je rekla čez nekaj časa.

Dal sem ji denarja, kolikor sem ga imel pri sebi. Ni ga hotela vzeti, češ, da ga ne potrebuje, vendar ga je potem le sprejela, ko sem ji ga položil na krilo. Prijazno sem ji prigovarjal in jo pozval, naj prav pridno dela v svoji novi službi, tako bo najlažje pozabila hude misli, ki jo mučijo.

»Meni ni pomoči, gospod«, je odgovorila brez pomisleka.

»In zakaj ne?« sem vprašal sočutno.

»Ker ne morem doseči, da bi bila kaznovana, pa naj počnem, kar hočem.«

»In zakaj hočete biti kaznovana na vsak način?«

»Zato, ker sem nekaj storila, gospod, in kar mi ne da miru, dokler ne prejmem za to svojega plačila. Nisem tako slaba, da bi pozabila to in hotela uiti kazni!«

»In če bi bila kaznovana, ali mislite, da bi potem bila pomirjena?«

»To je prav lahko mogoče. Čemu bi naj sicer bila kazen? Poznala sem nekoga, ki ni mogel spati, dokler se ni bil ovadil samega sebe; in ko je prišel iz jetnišnice nazaj, ga ponoči nihče ni mogel zbuditi. Le verjemite mi, gospod, tisti, ki je kaj zakrivil, se ne more veseliti življenja, dokler se ni za to pokoril. Marsikateri ima seveda trdo srce in obdrži to do konca zase, temu je zato tem huje.«

(Dalje prihodnjič.)

Sadna pridelovalna bitka v letu 1943

Popolno mobiliziranje tudi teh prehranjevalnih rezerv

Danes v vojni nihče več ne osporava pomena sadjarstva, ki je soodločilen činitelj v boju za svobodo prehrane.

Sorazmerno veliki sadni nasadi velikonemškega Reicha omogočajo, da se preskrbi prebivalstvo dodatno še z živili, katerih zdravstvena vrednost stoji na prvem mestu med vsemi presnimi živili. Ti živilski viri domačega sadjarstva še daleč niso v vsem obsegu izčrpani. Posebno v kmečkem sadjarstvu je še neizmernih rezerv, ki jih je treba zajeti. To je možno storiti prav kmalu. S hitro in brezobzirno izvedbo gojitvenih ukrepov, s čimer naj se takoj prične, se lahko zelo močno vpliva na sadni pridelek v letu 1943. tako v pogledu množine kot tudi kakovosti. Najprej je nujno treba odstraniti vsa morebitna zmrznjena in sicer suha drevesa. Take drevesne ruševine so nosilci in prenašalci bolezni in mrčesa. Ravnotako se morajo odstraniti vse suhe, ali sicer močno po mrčesu, odnosno krastah, raku ali ranah napadene veje ,ker tudi to povzroča razširjenje bolezni in mrčesnih napadov. Odrezati je treba veje tako, da ni nobenih vejnih štul, ki lahko povzročijo pogin vsega drevesa.

Kjer poganjajo iz tal poganjki iz korenin, jih je treba odstraniti, da ne kradejo drevesu dragocenih sokov.

Kjer se pokaže na deblih in vejah lišaj ali mah, naj se odstrani z drevesno drgalnico in drevesno krtačo. Ti zajedavci so gojišče in prezimovališče za sadne škodljivce, onemogočajo tudi za drevo tako zelo potrebno dihanje in povzročajo gnitje kože. Predno začnemo odrgavati, položimo nekaj plaht pod drevo, nakar zberemo odpadke. Moramo jih sežgati, da preprečimo razširjenje v odpadkih se nahajočega mrčesa.

Po tem mehaničnem čiščenju izvršimo tam, kjer smo v preteklem letu opazili močan nastop mrčesa, brizganje na golo z drevesnim karbolinejem ali sicerščnjim uničevalnim sredstvom proti živalskim škodljivcem. Najpogosteje uporabljano težko olje se uporablja pri pečkastem drevju (jabolka in hruške) 6% pri koščičastem drevju (češplje, češnje, ringloti) pa 5%. Lesa ne smemo samo površno poškropiti, temveč v pravem pomenu besede skopati. Poškropiti moramo tudi rdeče grozdjiče (ribez) in kosmulje in jablane, ki so bile poleti napadene od krvavih uši. Pri teh odkrijemo vrat korenin in ga poškropimo.

To škropljenje pa ni vsesplošno sredstvo zoper mrčes in bolezni. Tam kjer so v preteklem poletju nastopile kraste, bolezni pri štulah odrezanih vej ali sicerščnje po glivah povzročene bolezni, moramo tik pred muženjem ali pred razcvetjem zimskih popkov opraviti prvo škropljenje s kakim bakrenim ali žveplenim sredstvom. Obenem s tem moramo tudi prezračiti in pognojiti zemljo. Samo taka drevesa bodo bogato obrodila, katerih korenine bodo dobile zadosti zraka in hranil. Okrog mladih dreves pa moramo najmanj 5 do 6 let po zasaditvi izkopati krog. Pri starejših drevesih moramo najmanj tam, do kamor seže kap venca izkopati do 50 cm širok pas. Čim lažja je zemlja in čim bolj suha je lega, tembolj potreben je ta ukrep. Tako negovana drevesa kažejo potem vidno živahnejšo rast in malo škodo na travi obilno nadomesti sadni pridelek.

Večkratno prekopavanje si prihranimo, tako kolutov okrog mladih dreves, kot tudi pasov s tem, da zrahljano zemljo pokrijemo s hlevskih gnojem, kompostom, pievelom ali vejami. Tako pokrita ostane prekopana zemlja rahla in brez plevela.

Potrebno nadomestitev hranil, katera se z vsakoletnim pridelkom odvzamejo zemlji, predvsem kmet veliko lažje oskrbi, kot pa hišni posestnik ali mali vrtnar. Hlevski gnoj lahko natrosimo vsak čas pozimi. Boljše je pa, ako izkopljemo nizek jarek za gnojenje, ali da ga malo pokrijemo z zemljo. Kjer je radi slabe lesne rasti dreves potrebno dodatno gnojenje z gnojnico, tega ne storimo sedaj, ampak šele pomladi po tajanju snega. Vsak sadjar lahko nadoknadi doslej zamujeno in popravi napake. V interesu prehrane vsega naroda je važno, da izkoristimo zimske tedne, ko je manj dela, za negovanje drevja, da bo malenkostno delo bogato poplačano z večjim sadnim pridelkom.

Obstbauinspektor Brezina

Najvišje cene

za tuzemsko zelenjavo in sadje

Z veljavo od 11. januarja 1943. leta se s tem določijo sledeče najvišje cene za pridelovalce in trg, ticoče se tuzemskega sadja in zelenjave.

Področje cen I obsega področje Landrata Krainburg in Stein.

Področje cen II obsega področje Landrata Radmannsdorf.

	Cene v Reichspfenigih			
	najvišja cena pridelovalcev		tržna najvišja cena	
	področje cen			
Zelenjava:	I	II	I	II
vrtno korenje za kg	14	15	18	19
česen za kg	72	80	92	100
hren za kg	65	65	80	80
ohrovt za kg	13	14	17	18
ohrovt brstnati (popčar) brez stebel za kg	—	—	68	74
koleraba nad 10 cm za komad	9	10	12	13
koleraba 7 do 10 cm za komad	6.5	7.5	8	9
kolebara 4 do 7 cm za komad	5	6	7	8
zelje (belo) A za kg	10	11	13	14
zelje (belo) B za kisanje za kg	8	9	11	12
zelje (rdeče) za kg	15	16	17	18
peteršiljevo korenje za kg	30	32	38	40
por, za kg	32	34	40	42
redkev, za kg	10	11	13	14
rdeča pesa, za kg	12	13	15	16
repa bela, za kg	4.5	5.5	6	7
solata (endivija), za kg	54	60	70	78
šalotke, za kg	—	—	40	44
drobnjak, za šopek po 2 dkg	—	—	4	4
črni koren, za kg	60	60	77	77
gomolji zelene, za kg	33	35	41	43
špinača (v listih), za kg	39	41	50	52
zelenjava za juho, šopek po 10 dkg	—	—	6	6
materina dušica (timian) in majaron, suh, za 10 dkg	32	32	42	42
Sadje:				
orehi, za kg	60	60	75	75
orehi (koščaki), za kg	45	45	56	56
kutine, za kg	—	—	42	46
pravi kostanj, za kg	45	45	56	56
krhlji (od suhih žlahtnih hrušk), za kg	40	40	52	52
krhlji (od suhih hrušk za kuhanje), za kg	28	28	37	37

Nakupovalni in prodajni pogoji so drugače ostali neizpremenjeni.

Opazujmo sovražnikovo gospodarstvo

Ni nobenega ladijskega prostora več

Pritožbe Južne in Srednje Amerike

Ohraniti »notranji mir« v velikoamerikanskem prostoru je ena izmed najglavnejših skrbi severnoameriških držav: In ravno te skrbi so se v zadnjih mesecih še zelo občutno povečale zaradi dejstva, da po potopitvah in zaradi velikih operacij v Severni Afriki še dalje prav trda prede za ladijski prostor, tako da je skoraj popolnoma ustavljen ladijski promet med Severno in Južno Ameriko. Južno- in srednjeamerikanske države ne morejo sedaj več izvažati svojih deželnih pridelkov v USA, in na drugi strani tudi Zedinjene države jedva kaj dobavljajo v Južno Ameriko. Dočim torej na eni strani južnoameriški farmarji skoraj ničesar ne izkupijo za svoje pridelke, morajo za industrijske izdelke zaradi rapidnega pomanjkanja nastaviti veliko višje cene, kot so bile pred nekaj meseci. S tem se začenja napetost cen za agrarne države v Iberijski Ameriki, ki preti, da bo prekrižala vse nade v nadaljnji ugodni razvoj.

Ker Zedinjene države ne morejo dobaviti nobenega blaga več v Južno in Srednjo Ameriko, so si izmislile izhod, da podpirajo poskuse latinskoameriških držav, da si same pomagajo z ustanovitvijo novih industrijskih obratov. To se godi deloma tako, da amerikanski koncerni izročajo potrebna obratna sredstva za ustanovitev po stroki podobnih podružnic v južnoameriških državah, ali pa tudi tako, da podrejo onemogočene tovarne v USA in prepeljejo strojno opravo v Južno Ameriko. Težkoče so pa v tem, da tudi za prevoz starih strojev ni na razpolago ladijskega prostora. Nadalje so take industrijske naprave zelo dvomljiva podpora za države, ki jim jih dobavljajo, kajti industrijalci USA pač v resnici ne dobavljajo v Iberijsko Ameriko svojih najmodernejših tovarniških oprav, ampak svoje najstarejše.

Čeprav se nadaljnji razvoj še sploh ne da pregledati, se vendar že slišijo iz Anglije zelo zaskrbljeni glasovi, ki opozarjajo na to, da tak postopek Severnoamerikancev hudo ogroža britanski eksport v Južno in Srednjo Ameriko. Anglija je in ostane navezana na to, da eksportira v Iberijsko Ameriko in s tem dobi za lastno državo potrebno protivrednost za svoje velike odjeme pšenice, koruze, mesa, volne, kave itd. Razvijajoča se industrializacija Južne Amerike, pa bo omogočala tej zemljini v bodoče, da se v veliki meri odreče britanskemu blagu.

Iz vseh krajev sveta

Na vzhodnem bojišču se je madžarskemu ogledniemu oddelku posrečilo ujeti nekaj Rusov. Eden izmed ujetnikov je na veliko začudenje izprašujočega častnika odgovarjal v gladki madžarščini, ne da bi se menil za tolmača. Pripovedoval je, da so ga leta 1916. Rusi ujeli v Galiciji ter ga poslali v Sibirijo. Dolga leta sploh ni vedel, kaj se dogaja na svetu. Oženil se je v neki sibirski vasi, kjer je najprej kmetoval, potem se pa lotil težaških poslov. Ko je izbruhnila vojna med Rusijo in Nemčijo, so ga Sovjeti vzeli k vojakom in ga poslali na bojišče, kjer je neprestano premišljeval, kje in kako bi mogel priti v ujetništvo. Eden izmed vojakov, ki so pripadali oglednemu oddelku in ujeli Ruse, je bil pri zaslišavanju. Ko je slišal ime madžarsko govorečega ujetnika in podatke o rojstvu in rojstnem kraju, je kar vzkliknil od presenečenja. Spoznal je v ujetniku svojega brata, o katerem so toliko let menili, da je padel na gališkem bojišču v prejšnji svetovni vojni.

Leta 1917. je pri nekem spopadu padel mlad nemški vojak iz Magdeburga. Njegov stotnik je prevzel skrb za hčerko, ki se je rodila par mesecev po očetovi junaški smrti. Mesec za mesecem in leto za letom je nalagal v hranilnico na otrokovo ime določen znesek. Med tem je postala hčerka padlega vojaka stara 25 let in se je pred kratkim poročila z mladim vojakom. Seveda je povabila svojega dobrotnika na poroko. Dasi že star, se častnik ni ustrašil dolge poti od svojega bivališča v Magdeburg in se odzval povabilu. Skozi 25 let je ostal zvest svoji obljubi in bil ves čas otroku padlega tovariša dober svetovalec in dobrotnik. Zares lep zgled vojnega tovarištva preko groba.

V Bergerdorfu pri Hamburgu so našli zastrupljeno s plinom vso družino, ki je obstojala iz očeta, matere in dveh otrok. Nesreča se lahko rekonstruira samo na ta način, da je mati opazila, da v kuhinji uhaja plin in da se je zrušila, ko je hotela nevarnost odstraniti. Ostale tri rodbinske člane so našli mrtve v posteljah.

Kako dobro lahko služi žleb, je dokazal vznemirljiv dogodek na neki cesti v Bielefeldu. V zgodnjih jutranjih urah se je nagnila neka uslužbenka tako zelo skozi okno, da je zgubila ravnotežje in zdrsnila po strehi. V zadnjem trenutku je zagrabila za žleb in se držala tako dolgo, dokler je ni rešil rešilni oddelek.

Neka žalujoča vdova je svojemu pred kratkim umrlemu možu postavila na nekem malem pokopališču v bližini Oklahome nagrobni spomenik, na katerem je bil vdolben napis: »Na svidenje, Heinrich, ti si upihnil tudi mojo življenjsko luč.« Po treh mesecih je bila neutolažljiva vdova že zopet poročena, in neka neznana roka je pristavila na nagrobnem spomeniku dostavek: »...toda našla sem drugo vžigalico«.

Iz naše listnice

Iz kroga naših čitateljev

K. R. iz Obergamlinga nam je poslal dopis, ki ga tukaj doslovno priobčujemo:

Demokratska Anglija in svoboda narodov

Da malo osvežimo spomin na angleške požeruhe, ki so si podjarmili ogromna ozemlja na vseh kontinentih, moramo vsekakor poseči v temno angleško politiko za stoletja nazaj.

V 16. stoletju je Anglija imela na prestolu kraljico Elizabeto Zmagoslavno (1558—1603), katero so angleški zgodovinarji imenovali, deviško, ker se je nekoč izrazila, da hoče kot deviška kraljica umreti. Seveda je bila vse prej kot devica, zakaj njeno življenje je bilo razen s krutim preganjanjem tistih, ki jih je podjarmila, omadeževano z neprestanim ljubimkanjem z raznimi njenimi miljenci.

Pod njeno vlado je Anglija svojo polsestro Irsko stisnila pod svojo kraguljo perut. Vzela je Ircem vse socialne ustanove, ki so si jih zgradili za revni sloj, na ta način pod svoje varstvo, da ni imel Irski narod pravice do vstopa. Nič čudnega torej ni bilo, da se je ljudstvo večkrat uprlo, kot se na primer upre konj, če se mu ostroge le pregloboko zasajajo v lakotnice. Ko so Irci v prvi svetovni vojni poskušali otresti se britanskega jarma, je Anglija pričela zoper nje s svojo strahovlado, ki je Irci nikdar ne bodo pozabili.

Tako je nje Deviško Veličanstvo — Elizabeta Zmagoslavna osvajala narode, da jih je lahko zasužnjila. Verni posnemovalci te vražje ženske so bili vsi poznejši kralji s svojimi lordi. Šele koncem 18. in začetkom 19. stoletja se je njih nezaslišano suženjstvo zboljšalo. Popolne svobode jim pa njih bivši tlačitelji še danes niso dali.

Dne 11. oktobra 1899. so napadli zlata lačni Angleži v južni Afriki Bure in jim ugrabili njihove rudnike. Junaški burski narod je dobro leto odbijal številčno veliko močnejšega sovražnika. Tudi ni nič novega, da so Angleži bili že takrat podvrženi ostudni laži. Pri poročanju, koliko je že padlo Burov, so jih prištevali, in čujte in strmite, okrog 400 jih je več padlo kot jih je sploh bilo.

Ker se je angleški vladi bojevanje s številčno manjšim narodom le zdelo predolgo, je poslala vlada za vrhovnega poveljnika lorda Robertsa, da opere sramotni madež angleškega orožja. Na čelu vse angleške armade je bil tedaj lord Kitchener, ki je prav nečloveško ravnal z Buri. Izdal je zapoved, naj Angleži ne lovijo ujetnikov, temveč naj ubijejo vse, kar jim pride pod roke. Ker je bila to sramota za vso evropsko omiko, je lord Kitchener izdal ta ukaz samo ustmeno častnikom. Torej kakor pri Dieppu in v prvi svetovni vojni, se je že takrat plutokratska Anglija izkazala, da ni vredna imeti mesto med evropskimi narodi. Burskemu generalu Kock-u je krogla prestrelila pljuča, dobili so ga Angleži v roke. Tam je bil vpričo angleških častnikov oropan svoje obleke, in ravnali so z njim tako, da je izdihnil ne zaradi rane, ampak zavoljo barbarskega ravnanja. Tako poročila iz leta 1900. Angleška premoč je sicer stria burski narod, toda njihovih src si niso pridobili. Buri so morali po tej nesrečni vojni prosjačiti okrog, ker so jim Angleži požgali nad 30.000 hiš in zaplenili brez števila živali. Tudi ko bi Angleška dala podpore 10-krat toliko kot je bila vezana dati, bi bilo s tem Burom kaj malo pomagano. Tako so Angleži v teku dobrega leta postali lastniki neizmernih bogastev, v nekdaj neodvisnih republikah. Buri pa, v kolikor se niso izselili, so tlačeni sužnji oholega angleškega gospostva. Lord Roberts je pa dobil za svoje »junaško« bojevanje naslov »vojvoda« in pa 100.000 funtov šterlingov. Tako si je Anglija na vseh celinah sveta nagromadila ogromno ozemlja, kjer se je potočilo morje poštene suženjske krvi, kjer je stopal goz dpoln križev, vislic in sramotnih stebrov, težilo je mesto ječ, rožljalo brodovje galej in verig, rjovel je orkan kletev, molčalo orjaško pokopališče podjarmljenih narodov.

Isto usodo je namenil Churchill nemškemu narodu in celi Evropi. Churchill obrača, Hitler obrne v dobro nam, v škodo Angležem.

Slava, s katero so začeli Angleži pred 350 leti svojo zločinsko kariero, danes temni, in vse kaže ,da se bliža tem zločincem doba kislih kumaric, doba, ko bo Anglija morali poklekniti. Adolf Hitler pa stoji na čelu Nemčije v vsej svoji veličini z razdrobljenimi verigami pred nogami. Nemčija se lahko ponosno nasmehne, ne samo kot narod, ki samo upa na zmago, temveč kot narod, ki bo zmago tudi gotovo dobil.

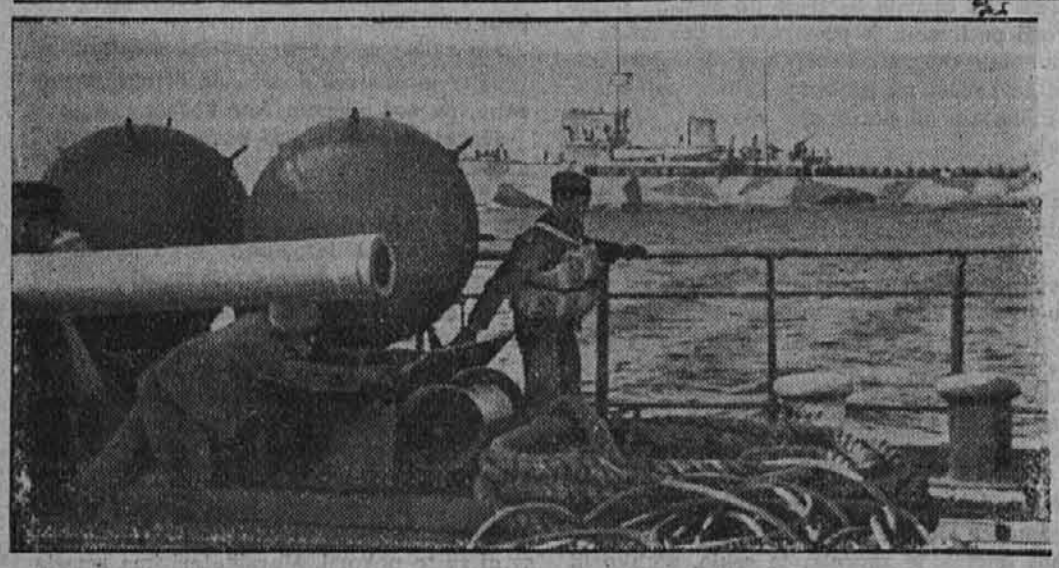

Romunski polagači min v Črnem morju pri svojem nevarnem poslu.

(PK.-Aufnahme: Atlantic, M.)

Francoski begunci, ki pomagajo napraviti uporabno cesto v Tuneziji.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Kamm, HPL [illegible])

Solala na severnem polarnem krogu

Nemški vojak je zasadil najsevernejši zelenjadni vrt

Pičle tri mesece traja poletje tukaj na najvišjem severu, kjer stoji neka nemška stotnija na straži. Še sredi maja sta pokrivala sneg in led nerodovitno zemljo, na kateri vegetirajo lahko samo pokveke pritlikavega borovja in borna trava stepe, in že sredi septembra je zima zopet tu. V tem kratkem »poletju« pa sonce tudi ponoči ni zašlo, izžarevalo je sicer le malo toplote, toda celo noč je na firmamentu sijal njen kolut.

»Sonce je sonce«, je rekel Unteroffizier in njegovi tovariši so se pomilovalno smehljali, ko jim je razlagal svoj načrt, da bo napravil tukaj zgoraj zelenjadni vrt. Bil je strasten vrtnar in njegova vrtnarska žilica mu ni dala miru. Morala se je vendar najti kakšna možnost, da uteši večni glad stotnije po presni zelenjadi. Dali so jim sicer skrbno s seboj zadosti sredstev in preparatov proti skorbutu, ki se ga splošno bojijo, toda vse kaj drugega sta presno sadje in zelenjad. Obrne se torej do svojega učnega mojstra in ga prosi, naj mu pošlje semena. Stari strokovnjak v domovini izbere skrbno vse, kar bi pač moglo še uspevati v severnih širinah in pošlje šest kilogramov semenja, ki ga on smatra za uporabnega. Pošiljka dospe v redu, in takoj se loti dela. Čeprav so se mu začetkoma smejali, je vendar bila njegova marljivost nalezljiva, in pridno so mu pomagali. Iz konjskega gnoja, strohnelega listja in iz peska zmešajo kmalu kup komposta. »Splitterwälle« (okope za drobce) imenujejo tovariši ironično te višine v tleh. Izkopana je peščena ploskev, obsegajoča 400 metrov v kvadratu, in četrt metra visoko jo napolnijo z zemljo iz komposta. Zdaj je »vrt pripravljen« in lahko začnejo sejati in saditi. Sicer se nič ne zanašajo, da bo kaj uspeha, toda naš vrtnar se ne da nič zmotiti, on prisega na severno sonce.

In po uspehu je imel prav. Kmalu je klilo in zelenelo v umetnem vrtu, da je bilo kar veselje. Z nežnimi pogledi so ogledovali tovariši vsako klico solate in vsako redkev, ki se je prikazala. Toda naj pripoveduje vrtnar sam, ki piše svojemu učnemu mojstru:

»Vaša pošiljka semenja je imela strokovno pomemben uspeh in je naravnost zbudila pozornost. Mogoče sem jaz napravil vrt na najvišjem kraju države in sveta. Moj poskus je imel popoln uspeh, ki mi bo dobro služil za moje praktično znanje in vedo. Tudi znanost in raziskovanje se bosta za to zanimali. Čisto resno mi celo svetujejo, naj sporočim svoje delo in njega uspehe vladi one države, v kateri se nahajamo.

Pomen mojega dela je v tem, da sem na ledini severno od polarnega kroga nasadil in pripravil do najboljšega razvoja sadne kulture, in dalje v tem, da sem tekom treh in pol mesecev obdelovanja na istem kosu zemlje dosegel dve letini. Vse to sem izvršil v klimatično neugodnem ozemlju na tleh, ki bi bi jih človek smatral za popolnoma nepripravne za vrtnarske in kmetijske svrhe. Do tega poskusa me je napotilo moje teoretično in praktično znanje faktorjev rastlinske rasti in moje znanje zemlje; poskus je imel zelo lepe sadove.

Videl sem, da sije tukaj sonce neprestano skoraj 24 ur. Našel sem rečno vodo, pesek in gnoj iz lanskega leta. To so bili faktorji, s katerimi sem lahko delal. Kmalu sem tudi spoznal, da če bom napravil pravilno mešanico iz stepnega peska, gnoja in prsti in če ne bom popustil z zalivanjem in gnojenjem, uspeh ne more izostati«.

Mala razočaranja niso izostala. 31. avgusta so bile zmrznile rastline in stročje fižola, vsi drugi nasadi pa so prestali mraz in pri korenju, redkvici, kolerabi, špinači in redkvi so imeli še zelo odlično letino, in vsi tovariši so dobili tako zaželene vitamine. O celokupnem uspehu letine poroča naš vrtnar sledeče:

»Stotnija je danes že vdvanajstič prejela presno solato in jo bo lahko dobila še trikrat. Vsadili smo 2500 komadov, 2000 jih je tako lepo uspelo, da je bilo ene glavice popolnoma dovolj za dva moža. Osemkrat sem dobil za vsakega moža naše edinice po pet redkvic; špinača in jed iz kolerabe sta nam izborno teknile. Korenja smo imeli stalno dovolj za izboljšanje juhe. Nadalje je bilo letine 15 funtov peteršilja in na 6 m² stoji v vrtu še pastinak. Po tukajšnjem ceniku bi bil dobil za presno zelenjavo 2500 do 3000 Reichsmark. Tukaj stanejo na pr. ena kumara štiri marke, ena glava solate —.75 do 1 marke, en funt čebule eno marko. Samo po sebi se razume, da nisem imel nobenih zasebnih kupčij, ampak da je vse prišlo prav stotniji.«

Presenetljivi uspehi, ki so jih dosegli vrtnar in njegovi tovariši tukaj visoko na severu, bodo pozneje nekoč gotovo imeli pozornost vzbujajoče posledice za kraje severno od polarnega kroga. Mladi vrtnar je mnenja, da je na njegove velike uspehe predvsem učinkovalo severno (večno) sonce. Če je ta domneva pravilna, bo ta prvi poskus nemškega vojaka na pičlih tleh severno od polarnega kroga podlaga za nadaljnja znanstvena raziskovanja. Doslej so dvomili o tem, da bi bilo sploh mogoče, v teh širinah gojiti še rastlinstvo za pridelovanje.

Erich Borchers.

Svetovni utrinki

Führer je prevzel častno botrino pri enajstem otroku kmetice Berte Kopf v Großrammingu (Oberdonau).

Te dni dovrši puškarski mojster Karl Goluch v Linzu svoje 80. leto starosti. Jubilant je bil dolga leta načelnik puškarjev in nožarjev ter so ga tudi v lovskih in strelskih krogih visoko cenili kot mojstrskega strelca.

Po vsej Argentiniji je nastopila nenavadna vročina. Temperatura v Buenos Airesu je poskočila na 38 stopinj.

Čeprav je radi racioniranja bencina in pomanjkanja gumija v USA zelo nazadoval promet s tovornimi avtomobili, znaša število prometnih žrtev izredno veliko, kot posnemamo po poročilu »United Preß« — celokupno število smrtnih žrtev pri nesrečah s tovornimi avtomobili je znašalo preteklo leto 28.000 mrtvih. Število ranjenih znaša preko pol milijona.

Nek podčastnik oborožene sile, ki je v bojih na vzhodu zgubil desno roko, je modeliral z levo roko iz kosa kamna posrečeno oprsje in je napravil umetniške plakete. Tega vojnega poškodovanca so sprejeli v poseben razred mojstrske šole za podobarstvo na Štajerskem.

Svoj tisočletni obstoj praznuje mala občina Willershausen v okrožju Osterodena na Harzu.

V Kaiserslauternu je pričakovala neka žena svojega na dopust došlega moža na odprtem oknu svojega stanovanja. Ko se je ta bližal hiši, je opazil, da je naenkrat žena strmoglavila z okna. Pri tem je tako nesrečno padla, da je kmalu nato umrla. Žena se je radi veselja preveč nagnila skozi okno in zgubila ravnotežje.

V Doullensu (Francija) je neka kuharica porodila svojega dvanajstega otroka. Ženo so odlikovali z nagrado Cognac-Jay za družine z mnogo otroci.

V neki vasi v Westerwaldu je obhajal neki pleskarski mojster svojo zlato poroko, njegova hčerka pa v istem času srebrno in nek vnuk zeleno poroko.

Pri Treffurtu an der Werra (Thüringen) so napravili dragoceno najdbo. Na peščencu so vtisnjene stopinje neke morda pred milijon leti živeče prežlivali. Tej živali pravijo Chirotheri in je krokodilu podobna pokonci hodeča pošast v velikosti medveda. Najdo so izročili domačemu muzeju v Treffurtu.

Angleške kolonije vzhodne Afrike so morale prepustiti svojo proizvodnjo kavčuka Južnoafriški uniji. Anglija je radi pomanjkanja ladij že vnaprej odstopila od tega, da bi od tamošnjih relativno zelo malih količin kavčuka kaj zahtevala zase. Ker postaja severnoameriška kontrola nad južnoafriško industrijo vedno večja, je prišla proizvodnja kavčuka angleške vzhodne Afrike po indirektni poti pod ameriško sokontrolo.

Zanimiv primer izbire nadarjenih sporočajo iz malega šlezijskega tekstilnega in rudarskega mesta Neurode. Tu so zbrali 21-letnega strojnega ključavničarja in sedanjega mornarja Kurta Blecha, sina ubožnega tekstilnega uradnika, za Langemarckov študij (študij na državne stroške) in ga tako rekoč pripeljali na šolske klopi iz podmornice. Blech se je izkazal na sedmih vožnjah proti sovražniku na Atlantiku in Sredozemskem morju in nosi EK I in II. Poleg njegovega vojaškega delovanja je bilo odločilno za njegovo izbiro predvsem njegovo posebno risarsko in modelirsko nadarjenje. V pičlem prostem času na podmornici je občudovanja vredno živo nasilkal svoje tovariše, napravil plastično otroško glavo in glavo nekeg apadlega tovariša, ne da bi se bil sploh učil slikanja. Posebno lepo je od njega izdelani relief »Zadnja zmaga je moja«, ki predstavlja v morje se potapljajočega podmorničarja. V Florenci, ki jo je na kratko obiskalo moštvo, je napravil številne skice Michelangelovih del.

Historično stolnico v Zagrebu bodo obnovili. Za ta namen je hrvatska vlada določila dva milijona kun. Da pozidajo oba stolpa, je potrebno 15 milijonov kun.

V poplavljenem ozemlju Ohija je že 10.000 oseb brez strehe. Površina reke je dosegla 60,5 čevljev, kar predstavlja dosedaj največji porast vode.

All že veste?

Malo zrcalo podobne in minule prosvete in civilizacije

Ostland

Ostland (vzhodne pokrajine), kjer živi okoli 70 odstotkov prebivalstva na deželi in od kmetijstva, je v celoti gledana tipična kmečka dežela. Težišče poljedelskih pridelkov je bilo posebno v baltskih deželah v živinoreji. Govedorejo goje bolj kot svinjerejo. Pred izbruhom vojne 1939 so bivše baltske države izvozile letno povprečno preko 40,000 ton masla, 20,000 ton mesa in 6000 do 8000 ton jajc.

80-letnica karbida

Friedrich Wöhler, ki je umrl približno pred 60 leti v Göttingenu, je bil eden izmed največjih nemških kemikov. On je med drugim odkril kemično temeljno snov aluminij in njemu se mora človeštvo zahvaliti tudi za karbid. To odkritje se mu je posrečilo leta 1862. Karbid pozna človeštvo šele 80 let. Zdaj je splošno znan in ni še dolgo tega, kar so ga rabili tudi vsi kolesarji za svetilke. Tudi kovinarji dobro poznajo karbid, saj se uporablja mešan s kisikom pri avtogenem varenju in rezanju. Velike količine karbida se rabijo tudi za izdelovanje apnenega dušika. Karbid je velikega pomena tudi v umetnih gnojilih. V zadnjem času je pa karbid znan tudi kot glavna surovina pri izdelovanju sintetičnega gumija.

Kaj je prav za prav karbid? Karbid nastane s spojitvijo apna in premoga v takozvanih karbidnih pečeh, ki se segrejejo električnim potom do 3000 stopinj. Namesto naravnega premoga se uporablja zdaj večinoma koks. Moderna karbidna peč da dnevno do 50 ton kalcijevega karbida. Kilogram karbida pa da 200 do 250 litrov acetilenovega plina. Acetilen je izhodna snov za razne kemične spojine.

Čudovita sestava človeške kože

Človeška koža je presenetljivo bogato razčlenjena tvorba. Tako vsebuje vsak kvadratni centimeter kože v premeru 5 lasi, 2 ogrevalni točki, 12 mrzlih točk, 15 lojnic, 25 tlačnih točk, 100 znojnih žlez, 200 bolestnih točk, 1 meter žil, 4 metre živčnih vlaken, 500 čutnih telesc in okrog 6 milijonov stanic. Ako bi hoteli izračunati po tem številke, ki veljajo za celokupno površino kože, bi morali — tudi že upoštevamo neenakomerno razdelitev — pomnožiti te številke z okroglo 20.000 in bi potem dobili sledeče vrednosti, ki so skoro fantastične: vsa koža vsebuje 120 milijard stanic, 20.000 metrov žil, 2 milijona znojnih žlez, katerih žlezne cevi po pol centimetra dolžine bi sklopljene dale kanal v dolžini več kot 10 km.

V vasi blizu Minska so pri oranju naleteli na kovinasto škatlo z večjo množino bakrenih novcev različne velikosti. Novci, kateri so močno prevlečeni z zelenim volkom, prikazujejo na eni strani oprsje poljskega kralja Sigismunda III. in letnico 1623, na drugi strani pa poljskega orla.

Dr. F. J. Lukas

Deutsch methodisch und praktisch

Ausschneiden! Aufbewahren!

140. STUNDE

Aufgabe: Setzen Sie die in Klammer stehenden Wörter in den richtigen Fall.

1. Laut (seine Aussage) ist er unschuldig.
2. Diese Maschine wird mittels (ein Treibriemen) in Bewegung gesetzt.
3. Wir wohnen unweit (die Stadt).
4. Während (das Gewitter) bleibe ich lieber zu Hause.
5. Etwas unterhalb (das Haus) floß ein Bach.
6. Er ging ungeachtet (der Regen) spazieren.
7. Karl kam statt (sein Bruder).
8. Er rauchte trotz (das Verbot).
9. Durch seine Verbrechen stellte er sich außerhalb (das Gesetz).
10. (Das gute Einvernehmen) halber will ich auf mein Recht verzichten.

Wichtige Wörter in gebräuchlicher Satzverbindung.

1. Ich kenne diesen Menschen sehr **genau**.
2. Die **Genauigkeit** dieser Konstruktion ist erstaunlich.
3. Sie müssen die **Genehmigung** zur Ausreise von der Polizei erhalten.
4. Wir gingen über einen steil **geneigten** Hügel.
5. Im Kriege werden Tanzveranstaltungen **generell verboten**.
6. Der Verwundete erhielt 6 Wochen **Genesungsurlaub**.
7. Im bolschewistischen Rußland pflegt man politische Gegner durch einen **Genickschuß** zu erledigen.
8. Goethe war ein **Genie**.
9. **Genieren** Sie sich doch nicht, mir alles zu sagen.
10. Schwämme können **genießbar** und ungenießbar sein.
11. Dieser Mensch ist **ungenießbar**.
12. Die Bauern schlossen sich zu einer **Genossenschaft** zusammen.
13. Seine Aufschneidereien sind mir zur **Genüge** bekannt.
14. Im Kriege muß man **genügsam** sein.
15. Sie konnte sich nicht **genugtun**, ihre Freundin in ein schiefes Licht zu bringen.
16. Ich habe mit großer **Genugtuung** Ihre Beförderung in der Zeitung gelesen.
17. Dieses Konzert war ein wirklicher **Genuß**.
18. Die **Genußsucht** einer Frau hat schon manchen Mann zugrunde gerichtet.
19. Als **Geometer** führte er die Vermessungen gern im ganzen Gebiet durch.
20. Das **Gepfeife der Gassenjungen** geht einem mit der Zeit auf die Nerven.
21. Was ist das für ein **Gepolter** im Zimmer ober uns?
22. Die berühmte Schauspielerin gab dem Film ein eigenes **Gepräge**.
23. Das Begräbnis wurde mit großem **Gepränge** durchgeführt.
24. Das **Geprassel** des Regens hörte man bis ins Zimmer.
25. Die **gerade** Linie ist die kürzeste Verbindung zwischen zwei Punkten.
26. **Gerade** in diesem Augenblick wollte ich schießen.
27. Gehen Sie immer **geradeaus**, Sie kommen direkt zum Bahnhof.
28. Er kam **geradewegs** auf mich zu und begrüßte mich.
29. Es ist **geradezu** empörend, was sich diese Person erlaubt.
30. Die Bahnstrecke verlief **geradlinig** bis zur Endstation.

Wörter

Genauigkeit (w) — točnost, natančnost
Genehmigung (w) — dovoljenje, potrdilo
geneigt — nagnjen, viseč, strm
generell — splošen
Genesung (w) — ozdravljenje
Genick (s) — tilnik, zatilnik
Genie (s) — veleum, genij
genieren — motiti, sich geniren — sramovati se
genießbar — užiten
Genossenschaft (w) — zadruga
Genugtuung (w) — zadoščenje
Genuß (m) — užitek
Genußsucht (w) — poželjenje po uživanju
Geometer (m) — zemljemerec, geometer
Gepfeife (s) — žvižganje
Gassenjunge (m) — paglavec
Gepolter (s) — ropot
Gepräge (s) — znak, podoba
Gepränge (s) — blišč, razkošje
Geprassel (s) — prasketanje
geradeaus — naravnost naprej
geradewegs — naravnost
geradezu — naravnost
geradlinig — premočrten
halber (wegen) — zaradi, zavoljo
Konstruktion (w) — (z)gradba, sestava, konstrukcija.
laut (gemäß) — po, v smislu
Treibriemen (m) — gonilni jermen
unweit — ne daleč od
ungeachtet — ne glede na; čeprav
verzichten — odreči se čemu
Vermessung — merjenje

Redewendungen

in Bewegung setzen — pognati, sprožiti
sich außerhalb des Gesetzes stellen — izven zakona se postaviti
das gute Einvernehmen — dobro sporazumevanje, dober sporazum
jemanden erledigen — odstraniti koga
ein Mensch ist ungenießbar — človek je pust (neužiten)
zur Genüge — dovolj, zadosti
sich nicht genugtun können — ne moči se zadovoljiti.
jem. in ein schiefes Licht bringen — v grdo (slabo) luč spraviti koga
einer Sache ein eigenes Gepräge verleihen — posebno podobo (znak) čemu dati
gerade in diesem Augenblick — ravno v tem trenutku

Sozialversicherungskasse für die besetzten Gebiete Kärntens und Krains in Krainburg

B 1150
Unbedingt beachten!

Krainburg, im Januar 1943.

Bekanntmachung

an alle Betriebsführer (Arbeitgeber)

Zur Feststellung der tatsächlichen Gesamtentgelte (Arbeitsverdienste), die die versicherten Mitglieder Ihres Betriebes (Haushalts) während der Zeit ihrer Beschäftigung bei Ihnen ab 1. Januar 1943 erhalten haben, muß ab sofort **bei jeder Abmeldung**, die nach dem 1. Januar 1943 erfolgt, die Spalte II des Abmeldevordrucks entsprechende Angaben enthalten.

In der Spalte II („Zuletzt bezogenes Gesamtentgelt") ist also neben der Beschäftigungszeit das **Gesamt**entgelt in einer Summe anzugeben, das der beschäftigt und versichert gewesene Arbeitnehmer ab 1. Jänner 1943, oder wenn der Eintritt oder Wiedereintritt später erfolgt ist, ab diesem Tage bis zu seinem Austritt während der Beschäftigungsdauer erzielt hatte.

Bis zur Ausgabe entsprechend geänderter Abmeldevordrucke ist die dritte — punktierte leere — Zeile in der Spalte II der Abmeldung zu benützen!

Die Sachbezüge sind mit dem Werte, der für sie durch den Chef der Zivilverwaltung festgesetzt worden ist (siehe Verordnungs- und Amtsblatt, Stück 32 vom 22. November 1941, S. 351, in das Sie gegebenenfalls beim Gemeindeamte Einblick nehmen können), zum Barlohn hinzuzurechnen.

Beispiele:

a) Ein Geselle, der einen Stundenlohn von 56 Reichspfennig hat, wird vom 4. I. 1943 bis 13. II. 1943 = 6 Wochen beschäftigt. Das Gesamtentgelt beträgt daher, wenn die Arbeitszeit 48 Stunden in jeder Woche beträgt, 48 × 56 Rpf = 26,88 RM je Woche, für 6 Wochen also 161,28 RM;

b) eine Hausgehilfin erhält als Arbeitsentgelt den freien Unterhalt und einen monatlichen Barlohn von 22 RM; der freie Unterhalt wird für Hausgehilfinnen mit 30 RM monatlich bewertet; der monatliche Arbeitsverdienst beträgt demnach 22 + 30 = 52 RM. Wird diese Hausgehilfin vom 16. III. 1943 bis 31. V. 1943 beschäftigt, dann ist als ihr Gesamtarbeitsentgelt in die Spalte II der Abmeldung der Betrag von 130 RM einzutragen.

Bei der Abmeldung von Lehrlingen kann die Angabe des Gesamtarbeitsverdienstes auf dem Abmeldevordruck entfallen. Ist ein Lehrling Gehilfe geworden und scheidet dieser aus dem Beschäftigungsverhältnisse aus, so kann die Angabe des auf die **Lehrlingszeit** entfallenden Gesamtarbeitsverdienstes ebenfalls entfallen.

Da die Angaben für die Anwartschaften in der Rentenversicherung und die späteren Leistungen aus dieser sehr wichtig sind, müssen sie, damit nicht bei Eintritt eines Versicherungsfalles unter Umständen Schädigungen des Versicherten oder Schwierigkeiten in der Feststellung eintreten, sehr genau gemacht werden. Die Feststellung, wie die einzutragenden Angaben lauten müssen, erfordert keine besondere Mehrarbeit, weil es sich um dieselben Angaben handelt, die auf der Seite 2 der Lohnsteuerkarte gemacht werden müssen.

Razglas

Vsem obratovodjem, (delodajalcem)!

Da se ugotovijo dejanjski skupni prejemki, (delovni zaslužki), ki so jih zavarovani člani Vašega obrata, gospodinjstva prejeli v času svoje zaposlitve pri Vas od 1. januarja 1943. leta naprej, se mora s takojšnjo veljavo **pri vsaki odjavi**, ki se izvrši po 1. januarju 1943. leta, izpolniti razpredel II. odjavnice z ustreznimi navedbami.

V razpredelu II („Nazadnje izplačani skupni prejemki") se morajo torej poleg dobe zaposlitve navesti **skupni** prejemki v **eni** vsoti, ki jo je bil zaposleni in zavarovani delojemalec dosegel v dobi svoje zaposlitve od 1. januarja 1943., ali če se je vstop ali izstop izvršil pozneje, od tega dneva naprej do njegovega iztopa.

Dokler ne bodo izdani ustrezno spremenjeni obrazci objavnic, se naj uporabi v to tretja — prazna, punktirana — vrsta v razporedu II odjavnice.

Stvarne prejemke je treba priračunati mezdi v gotovini z ono vrednostjo, ki jo je določil šef civilne uprave. (Glej Verordnungs- und Amtsblatt, kos 32 z dne 22. novembra 1941., stran 351., v katerega lahko, če je treba, vpogledate pri občinskem uradu).

Primera:

a) Pomočnik, ki ima mezde 56 Rpf na uro, je zaposlen od 4. I. 1943 do 13. II. 1943. = 6 tednov. Skupni prejemki znašajo torej, če je bila delovna doba 48 ur vsak teden, 48 × 56 Rpf = 26.88 RM na teden, torej za 6 tednov 161.28 RM;

b) hišna pomočnica dobi kot delovni zaslužek prosto prehrano in mesečno 22 RM v gotovini; prosta prehrana je za hišno pomočnico cenjena s 30 RM na mesec; mesečni delovni zaslužek znaša torej 22 + 30 = 52 RM. Ako je bila ta hišna pomočnica zaposlena od 16. III. 1943 do 31. V. 1943., so znašali njeni skupni prejemki 130 RM, kateri znesek je treba vpisati v razpredel II objave.

Pri odjavi učencev (vajencev) se lahko opusti navedba skupnega delovnega zaslužka. Ako je vajenec postal pomočnik in če je končana njegova zaposlitev, lahko tudi odpade navedba skupnega delovnega zaslužka glede njegove vajeniške dobe.

Ker so navedbe zelo važne za pričakovanje pri rentnem zavarovanju in za poznejše dajatve iz tega zavarovanja, morajo biti napravljene zelo točno, da se preprečijo po okolnostih oškodovanja zavarovanca ali težkoče pri ugotavljanju, kadar nastopi primer zavarovanja. Ugotovitev potrebnih navedb za vpise ne zahteva posebnega večjega dela, ker gre za iste navedbe, ki se morajo napraviti na strani 2 karte za uslužbenski davek.

Der Leiter: gez.: Anton Tropper,
Verwaltungsdirektor.

Laubholzstämme am Stock oder geschlägert zu kaufen gesucht. Vermittlung erwünscht. Johannes Dippold, Holzindustrie Vintgar, in Buchheim, Post Göriach. Ruf Nr. 8.

Debla listnatega drevja na panju ali posekane kupim. Posredovanje zaželeno. Johannes Dippold, Holzindustrie Vintgar, in Buchheim, Post Göriach. Ruf Nr. 8.

ZAHVALA

Vsem, ki so ndas tolažili, pomagali in bili pri pogrebu našega brata in strica

Leopolda Hafnerja

se iskreno zahvaljujemo. Izrecno se zahvaljujemo g. župniku Juvanu za pogrebni obred. Ravnotako naša zahvala njegovim prijateljem za lepe vence, vsem sorodnikom in sosedom za udeležbo pri pogrebu in priporočamo pokojnika v molitev in spomin.

Trnje pri Altlaak, 1. januarja 1943.

Brat Franz in nečaki.

Deutsche Frauen und Mädel! Helft mit!

Die Deutsche Reichspost ist zur Bewältigung ihrer Aufgaben, die für Front und Heimat gleich wichtig sind, auf Eure Mitarbeit dringend angewiesen. Bei Aemtern in Stadt und Land könnt Ihr in allen Dienstzweigen eingesetzt werden, insbesondere im

Brief- und Paketzustelldienst, Brief- und Paketverteilldienst,
Schalterdienst bei den Postämtern, Telegraphendienst (Fernschreiber)
Fernsprech- und Rentenrechnungsdienst, Postscheckdienst, Postsparkassendienst (nur in Wien), Fernsprechvermittlungsdienst, Kraftwagenführerdienst, Bürodienst (Schreibmaschine — Kurzschrift)

sowie in rein technischen Dienststellen, falls Ihr leichte handwerkliche Arbeiten übernehmen wollt.

Die Aufgaben der Deutschen Reichspost sind so vielseitig, daß jede Frau und jedes Mädel eine ihrer Neigung und Begabung entsprechende Arbeit erhalten kann. Für den Außendienst wird schmucke Dienstkleidung gestellt. Ihr könnt zur Aushilfsbeschäftigung (auch tage- und stundenweise) im Angestellten- oder Arbeiterverhältnis oder zur Dauerbeschäftigung mit Aussicht auf Berufung in das Beamtenverhältnis (Aufstieg bis zur Oberpostsekretärin) eingestellt werden. Tarifmäßige Vergütung auch während der Ausbildung. Merkblätter mit genauen Bedingungen erhaltet Ihr bei jedem Postamt

Deutsche Frauen und Mädel! Meldet Euch zur DEUTSCHEN REICHSPOST!

SENF
Fabrik C. Wenger Klagenfurt

ESSIG
Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Mali oglasi

Službo dobi

Zdravstveni dom v Stein-u išče 1 ali 2 zaščitni sestri. V poštev pridejo tudi one osebe, ki so bile prej zaposlene kot zaščitne sestre. Ponudbe je nasloviti na urad nega zdravnika v Stein-u. 1016-1

Vajenko za trgovino z mešanim blagom sprejme takoj. — Dopise Josef Turschitz, Gemischtewarenhandlung Domschale. 5341-1

Vešča blagajničarka z znanjem nemščine za restavracijo v Krainburgu se takoj sprejme. — Ponudbe na K. B., Krainburg pod „Vestna". 5343-1

Iščemo za takoj za naše stavbeno mesto „Savski most" v Weintalu pri Domschale, izvežbanega in treznega šoferja za osebni voz. Nudimo poleg predpisane plače tudi prosto stanovanje in ločitveno doklado. Pismene ponudbe z navedbo dosedanje službe poslati na Mayreder Kraus & Co., Weintal, Post Lusttal. 5327-1

Gospodično, lahko priprosto, s posebnim talentom za risanje, sprejmem kot pomožno moč v svojem foto-ateljeju. Ostalo po dogovoru. Foto Jug, Krainburg. 5350-1

Preddelavca ali uvedenega vodjo partije od stavbnega podjetja za višja gradbena dela na državni železnici v Oberkrainu išče Ing. Jakob Sittler, Krainburg, Alte Straße 5, ali Aßling, Adolf-Hitler-Straße.

Prodam

Lepo brejo svinjo proda: Johana Gogala. Doslowitsch. No. 2, P. Scheranitz. 5344-6

Blagajne, varne proti požaru in vlomu, omare za spise in knjige, Hans Wernig Klagenfurt, St. Ruprechterstr. 32. 8554-6

Kupim

Kravo, osem mesecev brejo, prodam ali zamenjam za motorno slamoreznico. Naslov pri K. B. Krainburg. 5339-7

Listnatega rezanega lesa kakor orehovega, javorjevega, črešnjevega, jelševega, bukovega itd. franko nakladni vagon ali franko dobro vozne avtomobilske ceste, kupi vsako količino, Hans Traninger, Holzgroßhandel, Klagenfurt, Völkermarkter Straße, Bahnübersetzung 3591-7

Gramofonske plošče, stare in godalne instrumente vsake vrste kupuje Musikhaus Hergeth, Klagenfurt, Burggasse 23. 8581-7

Listnatega oblikavega lesa, kakor orehovega, javorjevega, črešnjevega, jelševega, bukovega itd. franko nakladni vagon ali franko dobro vozne avtomobilske ceste, kupi vsako količino, Hans Traninger, Holzgroßhandel, Klagenfurt, Völkermarkter Straße, Bahnübersetzung 3590-7

Menjam

Želim: harmoniko, pisalni stroj, „Portable", štedilnik in kolo. Dam: dobro ohranjen zimsk. površnik in razne obleke, tudi blago. Ponudbe na K. B., Krainburg pod „Ugodnja menjava". 5354-15

Zamenjam smučarske čevlje (43), zelo malo rabljene, za klavirsko harmoniko v dobrem stanju, ostanek doplačam. — Ponudbe poslati na K. B., Krainburg pod „Takoj".

Nakup hiš

V okolici Klagenfurta kupim arondirano kmetsko posestvo, kjer bi se redile 4 krave. Ponudbe na Johann Indichar, Forstwald 48, Cilli, Gasthaus Velenschek.

Dopisi

Gospoda srednjih let srčno želim spoznati — namen še tajen. — Prednost imajo značajni Gorenjci. — Dopise na K. B., Krainburg pod „Gorenjka". 5337-20

Ženitve

22 letni inteligenten, simpatičen in dobro situiran Gorenjec želi spoznati sebi primerno gospodično prikupne zunanjosti ter čiste preteklosti, katera bi imela resen namen v ljubezni radi poznejše ženitve. — Dopise na K. B., Krainburg, če mogoče s sliko pod „Idealna ljubezen". 5348-21

32 letni vdovec, tovarniški delavec, z enim otrokom, želi spoznati v svrho ženitve dekle z dežele (kmetsko) do 30 let staro. Resne ponudbe na K. B., Krainburg pod „Takojšnja ženitev". 5351-2

Kmečka hči, 22-163 brez bratov in sester, z lepo opremo, z doto 10.000 RM v gotovini, edina dedinja kmetije (25 oralov), išče zaradi čimprejšnje ženitve primernega snubca. Dopise pod „Sonnenglück" na: Publicitas, Wien, I. Kärntnerring 2. 2535-21

Kmetovalec 45-173, brez priveska, strokovnjak, z veliko prakso pri žagah, v lesni trgovini, mlinskem obratu, v gostilničarstvu in prevozništvu, z lepim posestvom in neprečninami, z večjim premoženjem v gotovini in lastnim tovornim avtomobilom, se želi čim preje priženiti na tostvarnem področju. Kjer bi se obrati dali razširiti, pridejo v poštev tudi taki z bremeni. Tudi vdove in ločene dame so zaželene. Dopise pod „Ehrenmann" na: Publicitas Wien, I. Kärntnerring 2. 2535-21

Vdova srednjih let brez otrok bi si rada našla moža, invalida, ali (penzionerja) rentnerja. Ponudbe pod štev. 1009 na K. B. Krainburg.

Zaradi pomanjkanja zveze s svetom se želi 26 letni mladenič seznaniti v svrho medsebojnega zaupanja s simpatično gospodično do 22 let. — Le resne ponudbe s sliko, ki se diskretno vrne, nasloviti na K. B., Krainburg pod „Zaupaj mi".

Mladenič, star 21 let, želi radi pomanjkanja znanja spoznati simpatično frajlico v starosti do 19 let. — Prednost „Gorenjke", po možnosti s sliko. Dopise na K. B., Krainburg pod „V dvoje je sreča lepša". 5335-21

Fantič pri 40 letih, želi spoznati dekle do 35 let, ki bi imela še prosto srce, pred nost imajo ljubiteljice narave. Slika zaželena. Dopise na K. B., Krainburg pod „Gorenjski planinec". 5336-21

45-letni obrtnik, ki želi radi ženitve znanja z zdravim, mirnim in dobrodušnim dekletom, naj dvigne pri K. B. Krainburg naslov dekleta, ki ga lahko osreči in zadovolji. Značka „Mirna". 5358-21

Izgubljeno

Dne 29. XII. sem v Krainburgu na cesti od Falkendorf do Krainburga izgubila dodatno karto za milo. Poštenega najditelja prosim, da najdeno karto vrne na naslov Volker, Falkendorf 10, proti primerni nagradi.

V petek, dne 8. jan. sem zgubila na cesti od mlekarne v Felsendorf do Kristantschitsch na Bergstrase v Krainburgu trgovsko (Kontenbuch) knjižico, Zusatzkarte in točke za obleko. Poštenega najditelja prosim, da najdene stvari vrne na naslov: Trgovec Nadischar, Felsendorf. 5346-22

Dne 22. decembra sem pozabil v vlaku, ki odhaja iz Laak an der Zaier proti Steinu ob 16.15 uri, rjavo moško suknjo. Ker sem ubog delavec, prosim poštenega najditelja, da jo vrne proti nagradi na naslov Anton Kopatsch, Althof 2, Laak an der Zaier. 3011-22

Temnorjav „Pelz-Cape" (kratek ogrinjač) zgubljen na poti od hotela „Europa" do Leyergasse. Oddati proti nagradi v Layergasse 7, Krainburg. 1013-22

Razno

Dokaz arijskega pokoljenja priskrbi Familienforschung, Graz, Grieskai 60. 3588—23

Inserirajte - uspeli boste!

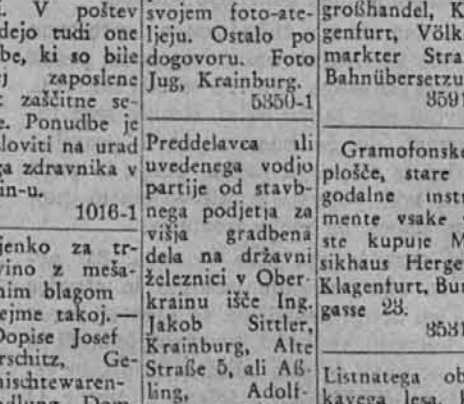

KAFFEE ERSATZ
Fabrik C. Wenger Klagenfurt

OSRAM-D-LAMPE MIT DER DOPPELWENDEL · DIE OSRAM-D-LAMPE MIT DER DOPPELWENDEL · DIE OSRAM-D-LAMPE MIT DER DOPPELWENDEL · DIE OSRAM-D-LAMPE MIT DER DOPPELWENDEL

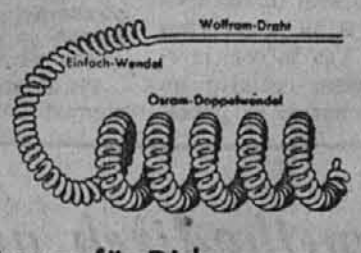

Besser für Dich — besser für alle!

Osram-D-Lampen geben dank der Osram-Doppelwendel ein Höchstmaß an Licht für den verbrauchten Strom, sie sorgen für **wirtschaftliche Stromausnutzung.**

Strom wird meist mit Kohle erzeugt, mit der sparsam umgegangen werden muß. Verlangen Sie darum, wenn Glühlampen ausgewechselt werden müssen, stets Osram-D-Lampen!

OSRAM-LAMPEN
Viel Licht für wenig Strom!
T55

TEXTIL- GROSSHANDEL
PLACH & MIKUDIM K.-G. KLAGENFURT